

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGEDI VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Fölújítják és bővítik a szegedi házgyárat

Azt mondják, hogy az atomkorszakban élünk, s valószínű, így is igaz. A mindennapi életben azonban inkább a betonkorszak a jellemző. Környezetünket a beton formálja: lakóházak tömege, utak, alul- és felüljárók, emlékművek és gyárépületek betonterengere vesz körül bennünket. Az állami építőipar ma már alig használ téglát, a házgyári panelek vették át a primszerepet. Így van ez közvetlen környezetünkben is, Szegeden és vidékén. Előbb Dunaiújvárosból vasúton szállították Szegedre házgyári paneleket, fölépült belőle a tarjáni városrészen hét darab tízemeletes és hét darab négyszintes lakóház, majd a szolnoki panelek következtek, s a Retek utca páratlan oldalán újabb tízemeletesek születtek. Eleinte idegenkedtek az emberek a panelházaktól, később megszerették magas színvonalú felszereltségét, kényelmes összkomfortját. A panelfalak persze kemények, szöveget nem lehet a falba verni, még a fűró is csodót mond, csak a szögbeelővő segít a gondokon.

Végül teljesült az elképzelés: 1971. november 12-én házgyárat avattak Szegeden, s az avatás napjára már össze is szerelték egy épületet a Szilvert sugárút mentén. Kívül-belül igen szépre és jóra sikerült a „házi” termékekből készített lakóház. A kipróbált szovjet technológiával és technológiával működő szegedi házgyár évente 2500 darab, átlagos nagyságú lakásnak elegendő panelt készít. S nem csupán Szegeden és Újszegeden használták föl a házgyári elemeket, hanem a megye többi városában — Hódmezővásárhelyen, Makón, Szentesen, Csongrádon, sőt Keckskemén, Békéscsabán és Mezöhegyesen is. Jövőre pedig megjelenhetnek a szegedi házgyár termékei Orosházán és Gyulán. A házgyár egyébként a névleges kapacitáson felül termelt, évente ma már 2800 lakáshoz elegendő a produktum.

Mivel minden véges, így a házgyár berendezési sem tartanak örökké. Hetedik esztendője termelnek a meglévő sablonokkal, gépekkel, tehát éppen elérkezett az ideje a változtatásnak, a rekonstrukciónak. Az operációt elhatározták, jövőre hozzákezdnek a szegedi házgyár fölújításához, bővítéséhez. A tervekről, az elképzelésekről beszélgettünk Sipos Mihály igazgatóval. A DELEP vezetője elmondta, hogy készen állnak a tervekkel, kezdődhet a munka, előbb azonban megjegyezte:

— Való igaz, hogy nehezen fogadják a házgyári paneleket a beruházók, de ma már természetesnek tartják, sőt direkt igénylik korszerűségük, sokoldalú alkalmassága miatt. Ezért is termelünk többet, mint a házgyár névleges kapacitása. S nem csak lakóépületeket készítenek házgyári panelekből, hanem más célú építményeket is, így például óvodákat, bölcsődéket, szállodákat, kórházi épületeket és egyebeket. Mindenki tapasztalhatja, hogy a házgyár eredeti funkcióján felül más célokat is szolgál, és ez a jövőben is így lesz.

Az úgynevezett HIOB-programból (Házgyári panelekből készülő Óvodák, Iskolák és Bölcsődék rövidítése) az I-beüt kihúzták a minisztériumban. Az iskolák más szerkezeteket igényelnek, nagyobb alapterületű előadótermekre van szükség, mint amilyeneket házgyári szerkezetekből elő lehet állítani.

— A változtatást a környezet önmaga is igényli?

— Így igaz, bár megjegyzem, hogy eddig is történtek változtatások. Szerkezetileg ilyennek minősíthető a loggia variáció, amely a lakóház külső megjelenésében hozott újat. Különben ma is legálább tízféle lakásváltozatot gyártunk, arról nem is beszélve, hogy családi ház építésére is megvannak a lehetőségeink házgyári elemekből.

— Mi a célja a fölújításnak?

— En-inkább rekonstrukciónak nevezem a feladatot. A sablonok elkapotak, a gépek és berendezések is lassan elhasználódnak. Ezért elsődrendű célunk az, hogy ezeket újakkal pótoljuk, továbbá korszerűsíteni kell a gyártás technológiáját, egyúttal bővítsük is a kapacitást körülbelül ezer lakásnak elegendő panellel, s így évente 3500 lakás elemeket készíthetjük el szegedi házgyárunkban, s végül további lakásvariációkat, újabb típusokat kívánunk előállítani a hatodik ötéves tervidőszakra.

— Nem lesz egyszerű feladat.

— Nem bizony, csupán az eszközfejlesztés 280 millió forintba kerül, a forgóalap növelésének költségeit nem is számítottam hozzá. Ez az összeg messze meghaladja a DELEP fejlesztési alapjának lehetőségeit. Ezért pályázatot adtunk be az Építési és Városfejlesztési Minisztériumba, hogy hitelekhez jussunk. Elképzeléseinket, pályázatunkat messzemenően támogatja a megyei pártbizottság és a megyei tanács. Csongrád megye tanácsa egyelőre 20 millió forintot garancia, majd menet közben még 40 millió támogatást nyújt a házgyári rekonstrukcióhoz. Vállalatunknak is van 40 millió forintja e célra, a többi hitelekkel kell biztosítanunk.

— Mikor és mivel kezdődik a rekonstrukció?

— Jövőre a gyártócsarnok hatos hajóját felszabadítjuk a termelés javára. Ebben ugyanis a tmk szakemberei dolgoznak, részükre új épületet emelünk. Ezt a munkát is, mint majd a többi is, úgy kell megoldanunk, hogy a házgyár termelése

semmit se csökkenjen. A tárolóteret minden vonalon bővíteni kell.

— A technológiában milyen változásokra lehet számítani?

— Alapvető változásokra nemigen kerülhet sor, de vizsgáljuk a legújabb szovjet fejlesztéseket, ezenkívül más országok házgyári technológiáit is áttekintjük. Sok újdonság tapasztalható a finn, a svéd, a dán és a holland házgyárakban, nem hagyjuk figyelmen kívül ezeket sem. Jó lenne, ha a jelenlegi, úgynevezett fekvő gyártási technológiáról, legalábbis a fődémeknél és a válaszfalaknál, áttérhetnénk a csoportszalus állótechnológiára. Ez jóval termelékenyebb, és a minőség is javulhat. Szeretnénk meghonosítani a melegbeton gyártását, ami újdonság lenne hazánkban.

— A változtatásokat észreveheti a lakosság is, változik majd a városkép, a lakókörnyezet külleme is?

— Ekkora változások nem lesznek. A lakó legfeljebb annyit vesz észre, amennyivel a lakás belső felszereltsége javul, változik. Ilyen minőségi javulások ma is vannak, mások és jobbak a szőnyegek, a tapéták. A rekonstrukció elsősorban a benttechnológiával összefüggő gyártásmenetet változtatja, szeretnénk minél kevesebb előmunka-ráfordítással jobb és több panelt előállítani. A szakembereknek kézzelfogható a változás, de a lakosságnak nem. Gondolunk a panelek színezésére is, de ez elsősorban pénz kérdése, teli-e rá majd a megrendelőnek. Szeretnénk megoldani a lejtős tető kiképzését, ezre háttér fordítani a ma még nem ritka beázásoknak, ami nem csupán a lakóknak kellemetlen, de a vállalatnak is hiszen szakembereket köt le az utólagos javítási munka. A győrök már ilyen megoldást alkalmaznak, de ez sem olyan egyszerű, dupla fődémre van szükség, s át kell alakítani, tervezni a fölfelé futó szerkezeteket.

— Mikorra tervezik a házgyár fölújításának befejezését?

— A pénzügyi forrásoktól függően szeretnénk 1981-re mindent megoldani, az indítás rendben van, s bízunk abban is, hogy hitelkérelmeinket kedvezően bírálják el. Ez talán függvénye a második 15 éves lakásépítési program keretszámainak is, erről jövőre döntenek.

Gazdag István

A Szovjetunió és az USA köcsönösen mondjon le a neutronfegyver gyártásáról

Leonyid Brezsnyev nyilatkozata a Pravda tudósítójának

Az alábbiakban közöljük Leonyid Brezsnyevnek, az SZKP KB főtitkárának, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének a Pravda tudósítójának kérdéseire adott válaszait:

● KÉRDÉS: Most, az 1977-es esztendő végén, az Ön nézete szerint, mi jellemző leginkább hazánk nemzetközi helyzetét, országunknak a béke és az enyhülés érdekében kifejtett erőfeszítéseit?

VÁLASZ: A közelmúltban, a jubileumi ünnepek napjaiban meglehetősen részletesen foglalkoztam a Szovjetunió nemzetközi helyzetének legkülönfélébb vonatkozásait. Ennélfogva most

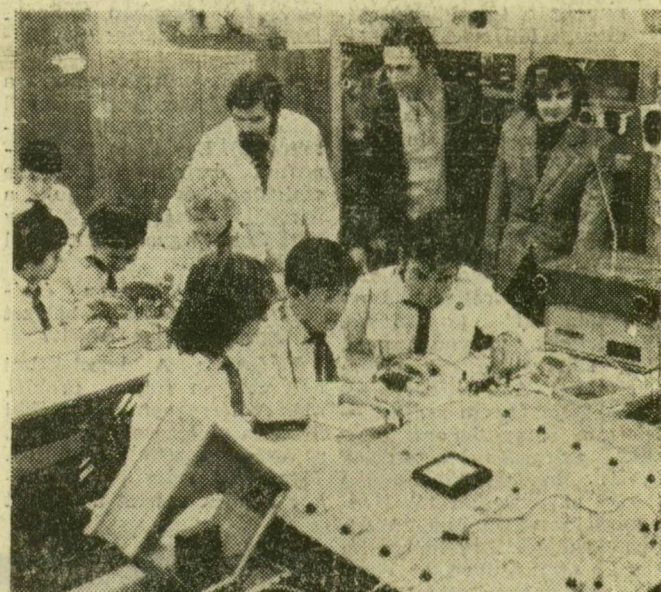
csupán néhány mozzanatot emelnék ki.

Mindenekelőtt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának megünneplése, az új szovjet alkotmány elfogadása egyértelműen kifejezésre juttatta a Szovjetunió nagy nemzetközi tekintélyét, a nemzetközi események alakulására gyakorolt növekvő befolyását. A világ ismét meggyőződhetett róla, hogy az Októberi Forradalom nyomán született állama a nemzetközi szinten

(Folytatás a 2. oldalon.)

Ajándék — brigádoktól

Különös és szép ajándékban részesültek a dorozsmai 1. számú általános iskola felsőtagozatos tanulói. A Taurus szegedi gumigyárának Munka Vörös Zászló Erdemrenddel kitüntetett Puskás Tivadar szocialista brigádja társadalmi munkában készített számukra a fizikai szaktanteremben a tanulói kísérletekhez szükséges elektromos feszültségátalakító berendezést. A mintegy 750 társadalmi munkaórát kívánó 150 ezer forint értékű gépezetet a nyári szünetben kezdték szerelni a héttagú brigád tagjai, s karácsonyra már is átadták az iskola tanulóinak.

Somogyi Károlyné felvétele

Képünkön: a nyolcadikosok birtokukba veszik a brigád ajándékát

Nem az első nagy jelentőségű, elismerésre és dicsőretre méltó társadalmi munkája ez a brigádnak. Eddig végzett munkájuk elismeréseként tegnap a dorozsmai iskolában Bányainé dr. Birócsk Mária, a városi tanács elnökhelyettese adott át emléklapot a brigád vezetőjének, Laczi Istvánnak. A bensőséges, meghitt hangulatú ünnepségen Joó Ferenc, az iskola igazgatója köszönte meg a brigád önzetlen segítségét, majd a tanulók már is ismerkedni kezdtek az új berendezéssel.

Acz S. Sándor felvétele

A Szegedi Postaigazgatóság távközlési osztályának Egyetértés II. és a garázs Kállai Éva szocialista brigádja játékokkal, könyvekkel és saját hímzésű terítővel, abroszokkal kedveskedtek a postás napközi otthonos óvoda gyermekeinek. A több ezer forint értékű ajándékok tegnap, pénteken adták át a legilletékesebbeknek, a gyerekeknek, akik versmondással, énekkel köszöntik meg a brigádok gondoskodását

Fehérneműexport

Szövetkezetek társulása

Huszonhárom háziipari szövetkezet exportját hangolja egybe — most már csaknem tíz éve — a Pesti megyei Export Társulás — a PEXI. Idén több mint másfél millió női pongyolát, otthonkát, női hálóinget, pizsamát és női blúzt készítettek a társuláshoz tartozó szövetkezetek dolgozói. Ha-

gyományos vásárló a Szovjetunió, Csehszlovákia, Kuvait, Líbia és Irak. Jövőre két újabb országba szállítanak. Az új év első negyedében Hollandiába 35 ezer női pizsamát és hálóinget küldenek, az NSZK-val pedig bértanácsszerződést kötöttek. Az első negyedévben tízezer darab balfisruhára.

A társulás tagja, a Csornai Háziipari Szövetkezet is új terméket ajánl: nyolc-tíz modellben rábaközi hímzésekkel díszített női blúzok készülnek. Kuvaitból, Líbiából, Hollandiából és Olaszországból máris jelentős megrendelések érkeztek. (MTI)

Év vége a Tejipari Vállalatnál

Az idei évet 900 millió forintos árbevétellel zárja a Tejipari Vállalat, jövőre pedig 1 milliárd forintot tervezik ezt az összeget. Mintegy 20 millió literrel több tejet gyűjtöttek be 1977-ben — összesen 120 millió liter —, mint tavaly. Minden elismerést megérdemelnek a vállalat dolgozói, akiknek ez a hatalmas mennyiség napi 54 ezer liter többlet-feldolgozást jelentett. A nyáron három műszakban dolgoztak, hogy a lakosság tej- és tejtermék ellátása zökkenőmentes legyen. A vállalat jól felkészült a rekordmennyiségű tej fogadására és feldolgozására. Nem történt úgynevezett kényszergyártás, nem kellett megromlott termékeket selejtezniük. Hogy a 109 termelőszövetkezetből és 5 állami gazdaságból 10 C-fok alatt érkezhessenek a tej az üzemegységekhez, hűtőberendezéseket kölcsönöztek — minimális bérleti díjért — szállítópárnereiknek.

Eredményesnek bizonyult a különböző üzemek együttműködése is. A megye lakossága észre sem vette, ha egy-egy gépet, gépsoport két-három napig javítottak. Ha segítségre volt szükség, egy másik üzem rádolgozott, hogy ne legyen elmaradás a termelésben.

Ebben az évben 12—13 literrel nőtt az egy főre jutó tejfogyasztás, így Budapest után Csongrád megye lakossága issza a legtöbb tejet.

A dolgozók bérszínvonalára 7—7,1 százalékkal növekedett. A vállalat nagyfokú automatizálással, nagy teljesítményű gépek üzembe helyezésével érte el, hogy létszámnövelés nélkül teljesíteni tudta a fogyasztók megnövekedett igényeit, s hogy folyamatosan fel tudta vásárolni az újraszertűn megemeltetett teljesítményt.

A vállalat eredményes éve egyben a 45 szocialista brigád kiváló munkáját is bizonyítja. Az előírt mennyiségű termelési értéket 111 százalékkal túlteljesítették, a tejfelvásárlás 6,8 százalékkal nőtt. Eddig 81 iskolát vontak be

az iskolatej-árúsító hálózatba, és háromszoros mennyiségű csokoládés tejet adtak el.

A több mint 10 ezer társadalmi munkaóra értékét átutalták a tanácsoknak óvoda-, bölcsődeépítésre. Vállalták az üzemegységek parkosítását, környezetük csinosítását. A kettős ünnepek előtt kommunista műszakokat szerveztek, s jól felkészültek az őszi sajtóvásár többletgyényének kiállítására.

A Tejipari Vállalat 500 ezer forint jutalmat osztott ki szocialista brigádjainak.

Az újítási hónapban 17 hasznos újítást fogadtak el. Egy hónap alatt 3 javaslat érkezett a termékek szavatossági idejének olvashatóbb jelzésére, ebből kettő már meg is valósult.

A vállalat 30 szakmunkás-tanulóval kötött tanulmányi szerződést, folyamatosan biztosítva a szakmunkás-utánpótlást. Hasonló szerződés van érvényben főiskolásokkal is.

1978-ban az első negyedévtől megkezdheti szállítási feladatokat a Kisteleken 42 millió forintos beruházással épülő

sajtüzem. Az exportszerződéseket máris megkötötték, tehát nem lesz gond az évi 1500 tonna sajt értékesítése. Két jelentős beruházásba kezdenek a jövő év második felében. Szentesen napi 50 ezer liter tejet feldolgozó, városi igényeket kielégítő üzem, Bácsbokodon pedig 100 ezer liter kapacitású városellátó üzem épül.

A belföldi piacon újdonság lesz az 5 százalékos zsírtartalmú krémjoghurt — gyártását már előkészítették —, az ultra-pasztörözött tej és a zöldeges-fűszeres csemege krémtúró.

Néhány csomagolástechnikai változás: alufóliás védőburkolatof kap a túró és a vaj, hogy tovább megőrizze frissességét. A fogyasztókat anyagilag nem érinti az új csomagolás bevezetése, ez a Tejipari Vállalatnak jelent két és fél millió forintos többletkiadást.

A Tejipari Vállalat jövő évi terveiben szerepel — hasonlóan az idejéhez —, hogy 6 százalékkal növekedjen a megye lakosainak tejtermék fogyasztása. A fő célkitűzés a minőség további javítása és a gazdaságosság fokozása.

Emelkedett a kiskereskedelmi forgalom, átadtak 4 ezer szövetkezeti lakást

Az idén a népgazdasági terv céljainak megfelelően a szövetkezetekben is gyorsult a gazdasági fejlődés üteme — nyugtázta pénteki ülésén a SZÖVOSZ elnöksége, amely az AFESZ-ek, a lakás- és a takarékszövetkezetek ez évi munkáját értékelte. Mint az ülésen rámutattak, a másfél száz ezer szövetkezeti dolgozó tevékenységének fokozott lendületet adott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója tiszteletére kibon-

takozott sokrétű, tartalmas munkaverseny-mozgalom. Figyelemre méltó eredményt ért el a szövetkezeti kereskedelem: a múlt esztendőhöz képest az áruforgalom csaknem 13 százalékkal növekedett. Dinamikusan fejlődött a szövetkezeti vállalatok és a közös vállalatok tevékenysége, árbevételük mintegy 20 százalékkal több, mint 1976-ban. Jelentősen bővült a vállalatok közvetlen és közvetett exportja, számottevően emelkedett a külkereskedéssel foglalkozók tőkés devizabevétele.

Hatékony termelés- és forgalomszervezési munkát végeztek az idén is a szövetkezetek a háztáji és a kisegítő gazdaságok termelésének bővítésében. Az itt előállított mezőgazdasági termékek jelentős hányadát az AFESZ-eken keresztül értékesítették a termelők; a szövetkezetek 1977-ben mintegy 7 milliárd forint értékű mezőgazdasági terméket vásároltak fel, a múlt événél csaknem 20 százalékkal többet. Megelőzött termelési kedv.

A takarékszövetkezetek betétállománya a tervezett meghaladó mértékben, mintegy 18 százalékkal emelkedett. A lakásépítő szövetkezetek az idén négyezer lakást adtak át rendeltetésének, a lakásfenntartó szövetkezetek kezelésébe tartozó lakások száma 1977-ben mintegy 17 ezerrel növekedett, s jelenleg meghaladja a 150 ezret.

Ülésezett a városi NEB

Év végi számadást készített tegnap, pénteken délután a Szeged megyei városi és Szeged járási Népi Ellenőrzési Bizottság. Kalmár József elnökletével. A testület idei munkáját értékelve a bizottság tagjai megállapították: a népi ellenőrzésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően, a jóváhagyott munkaterv alapján tevékenykedett a városi NEB. A bizottság és az illetékes párt-, tanácsi és társadalmi szervek között a munkakapcsolat erősödött —

Napirenden a KISZ-esek munkája

Párttaggyűlés a Volán 10. sz. Vállalatnál

Az utóbbi időben túlságosan szem elé került a Volán 10. sz. Vállalatnál a KISZ-szervezetek, az üzemi KISZ-bizottság munkája. December első felében propaganda-munkájuk hatékonyságáról, marxista-leninista felkészültségük növeléséről tárgyaltak. A többi között megállapították, hogy a KISZ-esek politikai képzése évről évre javul a vállalatnál. Akiket különböző iskolákra, titkári, sportvezető-képzőre küldtek el, kiváló eredménnyel tértek vissza. Ebben az esztendőben minden korábbinál jobban sikerült a politikai képzés, az iskoláztatás.

A fő teendőt továbbra is a kádereképzésben határozták meg, és ennek érdekében új tagokkal gyarapítják a vállalatnál dolgozó kiszesek sorait. A mozgalmi munkában számítanak azokra a fiatalokra, akik a termelésben, az ifjúsági brigádokban kiemelkedő tevékenységet tanúsítanak. Céllal is tűzték ki az ifjúsági brigádmozgalomban vállalkásként, hogy a vállalatnál minden 30 éven aluli fiatal tagja legyen, tagja lehessen a KISZ-nek.

A taggyűlés fórumán

A Volán 10. sz. Vállalatnál legutóbbi taggyűlésén a IV-es, a műszaki dolgozók pártalapszervezete is foglalkozott a hozzá tartozó KISZ-szervezetek munkájával. A III-as és a X-es ipari osztály, a VI-os és a VIII-as futójármű javítóműhely és a IX-es szerviz kiszesei — szerelők, lakatosok, karbantartók, betanított- és segédmunkások, adminisztratív munkakörűek, mintegy 170-en — tartoznak ehhez a pártalapszervezethez.

Előzőleg a KISZ-szervezetek munkáját — beszámoló alapján — minősítette a vállalati KISZ-bizottság, majd azt megtárgyalta és összegezte a pártalapszervezet vezetősége. Utána előterjesztette megvitátásra hét pártcsoportjának. Ilyenformán a taggyűlésen erről a témáról nem tartott beszámolót Bagaméry János párttitkár, gondolván, hogy a pártcsoportok alaposan felkészültek a vitára. Erre lehetett ugyanis következtetni azokból az értesülésekből, amelyek a taggyűlés előtt eljutottak az alapszervezet vezetőségéhez. Várható volt ugyanis, hogy a pártcsoportok megvédik a negatív értékeléssel szemben azoknak a KISZ-szervezeteknek a tevékenységét, amelyeket patronálnak, együtt dolgoznak velük.

Parázs vita

A 87 főnyi pártalapszervezet tagságából sokan kértek szót a vitában, többször is. A parázs érvekre ellenérvek

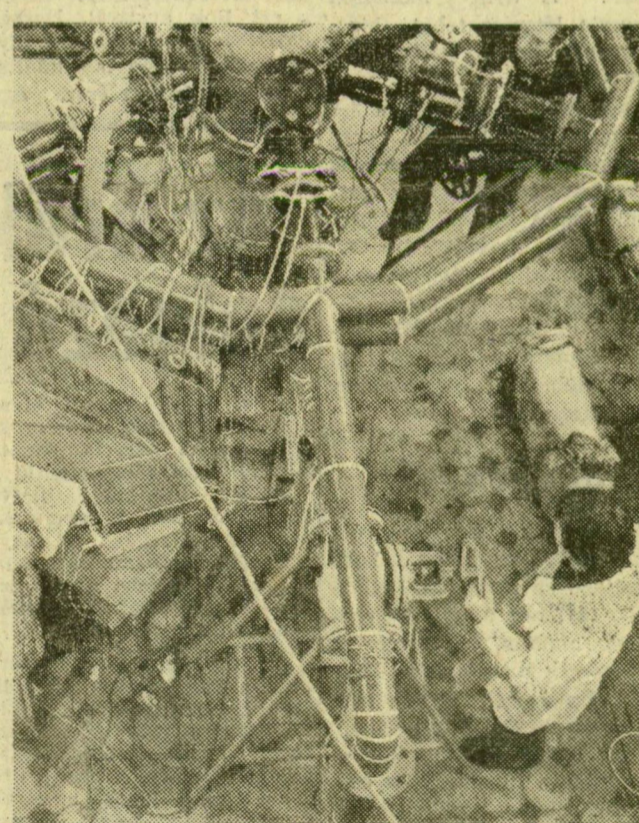
hangzottak el. Szót kért Kabók József, Demonkos István, Gombos József, Szél Imréné, Kusz Jenő, Kramer Mihály, Sántha László, Keresztes Ottó, Benke J. Zoltán, Baranyi Géza, Vigh Tiborné, a vállalati KISZ-bizottság képviselőiben a szintén párttag Tóth Endre. Többen nem fogadták el a KISZ-szervezetek minősítését. A munkában elért eredmények és a szervezetek sajátosságai túlságosan összemósították, ugyanakkor a feltehető hibák, fogyatékoságok elsikkadtak. A KISZ-szervezetek munkájának értékelhető különbségét feszegették legtöbben. A párttag kiszesek közül pedig — ebben az alapszervezetben 21-en vannak — kifogásolták, hogy egyes KISZ-vezetőségi tagok között nincs meg a kellő összhang a munkában, éppen ezért a tagságot érdeklő vállalati információ el-elakad.

Pártépítésben, sportban, társadalmi munkában azonban szinte kivétel nélkül igyekezett tanúsítottak a műszaki pártalapszervezethez tartozó KISZ-esek. A szervezeti és a kulturális életben való tevékenység már nem ilyen egyértelmű a pártalapszervezet vezetőségének megítélésében. Ezt nem vitatták a felszólalók, sem azt, hogy egyes KISZ-szervezetekben tisztviselők le-váltására is sor került, éppen a jövőbeni jobb munka érdekében.

Felelősség

Szinte minden felszólalásból kicsendült a kommunisták felelőssége a kiszesek hangja is, hiszen ők a jövő záloga, a következő nemzedéket képviselik, amely a párt sorait is megfiatalítja. Bizonyítja ezt az a tény, hogy az idén — KISZ-ajánlással — 9 új párttaggal gyarapodott a műszaki dolgozók pártalapszervezete, s a pártépítésnek ez az üteme jövőre még jobb is lehet.

Lódi Ferenc

A Villamenergia-ipari Kutató Intézet hőtechnikai főosztályának laboratóriumában a nagy energiaipari berendezések modelljeivel végeznek kísérleteket. A paksi atomreaktor aktivizálásának vízűtési kísérletei mellett a dunántúli gyűjtőerőmű hűtőtornyának elemeit is most vizsgálják. Képközlő: egy atomerőmű aktivizálásának hidraulikus modellje a laboratóriumában

Porverés és habverés

Hasznos ajándék a szifon- és habpatron — hirdeti a Répcelaki Szénsavtermelői Vállalat itt, Csongrád megyében is. A reklám akkor jó, ha figyelemfelkeltő, ha cselekvésre, ez esetben vásárlásra buzdít.

Ami a hirdetést illeti: célját el is érte a vállalat. Az ünnepek előtt özönlöttek a vásárlók az élelmiszer üzletbe, patronos dobozokkal a szatyrkban. Csak hogy aki a répcelakiak jövőtől nemcsak szódavizes bort akart az asztalra varázsolni karácsonykor, hanem tejszínhabos inycenséget is, könnyen meglehet, hogy sajátkezüleg verheti föl a habot. A vállalat hirdetésbeli habpatronja ugyanis csak a port verte föl, a tejszínhabkészítésben vajmi kevesen látják hasznát. Szegeden hetek óta nem lehet kapni, s a hirdetés megjelenése után a Csongrád-Bács megyei FÜSZERT négytagúsa — mint onnan megtudtuk — küldtek 2400 dobozzal, amelyek már az üzletbe kerültek. Az ELIKER tájékoztatása szerint — noha hiánycikk — jelenleg 700 habszifonkészülék van a háztartásokban, s mintegy 4800 doboz patron várhat cserére. Az ajándékozni szándékozók száma felbecsülhetetlen. A reklám lélektani hatásaként valószínűleg többen kedvet kap-

nak a vásárláshoz, csak aztán vajahogy eikedvetlenedtek.

Megkérdeztük a répcelaki gyárat is, mégis mi volt a céljuk a hirdetéssel. Meglepéssel halottuk, hogy nemcsak a figyelmet akarták felhívni termékeikre, nemcsak ösztönözni akarták a vásárlásra, hanem valóban csökkenteni szeretnék raktárkészletüket. Százkilencezer doboz vár arra Répcelakon, hogy a kereskedelmi vállalatok elszállítsák. Egyelőre le is állították a termelést, anyanyai patronuk. Ott, Répcelakon, a gyárban. Itt, Szegeden az áruhiány miatt fogja fejét nagyker, a kisker és tartja a hátát a vásárlók előtt. Úgy érzi, áldozatként, hiszen a patronbőségéről, a hirdetésről korábban mit sem tudtak, s most rajtuk csattan az ostar, a „nincs” miatt.

Jogosan vagy sem, nehéz e dönteni. Ők azt mondják, rendeltek, de a gyár csak annyi patronat ad, amennyit üresen kapnak cserébe. Ha olyan sok van Répcelakon raktáron, ha már hirdetik is, nem lehetett volna az ünnepek előtt néhány dobozzal többet előlegezni a kereskedőnek? Az ipar és a kereskedelem közöttségével aligha születik jó üzlet. Így hasznos reklám sem. Ch. Á.

Születnek-e napjainkban is csillagok?

Harminc évvel ezelőtt, 1947-ben Viktor Ambarcumjan szovjet csillagász felfedezte az úgynevezett csillagtársulásokat — asszociációkat. A társulások tagjai aránylag fiatal égitestek. Ez annyit jelent, hogy a csillagok nem egyidejűleg „teremtették”, hanem folyamatosan, esetleg napjainkban is, keletkeznek. Kövessük végig az izgalmas égi „nyomozás” történetét.

Gömbhalmazok — nyílt halmazok

Már a múlt század második felében több csillagász is feltételezte, hogy a csillagok különböző színe (vagy inkább: színképe) különféle fizikai állapotot jelez. A különböző színekhez más és más hőmérséklet tartozik. Arra gondoltak, hogy a csillagok élettelen világában is van változás és evolúció (fejlődés). A bizonyítás a XX. századra, a nagy távcsövek korszakára maradt. Csillagrendszerünk, a Galaxis rendszeres kutatása során észre vették, hogy bizonyos vidékeken (az égbolt különböző irányában) a csillagok sűrűsége rendkívül nagy. Lefényképezték a már régebben ismert gömb alakú csillaghalmazokat. Az eredmény elképesztő volt. Egy aránylag szűk, néhány fényév sugarú, gömb alakú térrészben 10—100 ezer csillag zsúfolódik össze. A gömbhalmazok csillagait a gravitáció akár több milliárd éven át összetartja, a csillagok nehezen szóródnak szét. Ezek az idős égitestek talán 10—12 milliárd évesek, akkor születhettek, amikor a Galaxis is kialakult.

Később felfedezték az úgynevezett nyílt halmazokat. Ezeket azonos típusú forró csillagok alkotják. Matematikailag kimutatható, hogy a nyílt halmazok csillagai 10—100 millió év múltán okvetlenül szétszóródnak. A nyílt halmazok pusztja létezése tehát bizonyítja, hogy csillagtagjai 10—100 millió évnél nem öregebbek. (A Nap kora 5—6 milliárd év.) Arról nem lehet szó, hogy különböző irányokból érkező s ráadásul azonos típusú csillagok csak úgy „összeverődjenek”. Ez abszurd véletlen volna! A nyílt halmazok azonos típusú csillagai 10—100 millió évvel ezelőtt, közös anyagtömegből egyidejűleg keletkeztek!

Szökevények

„Az idők kezdete óta ragyogó”, egyforma korú csillagokra alapozott világkép 1947-ben újból megrendült, amikor Ambarcumjan felfedezte a csillagtársulásokat. Ha az égbolt valamely vidékén kevés a csillag, ám azok egyforma típusúak — az mindig „gyanús”. Az asszociációkban a csillagok sűrűsége az átlagosnál kisebb. Kétféle társulást ismerünk. Az O-asszociációk forró csillagai 30—100 ezer fokos felszínűek, színük kék-kékese-fehér. Ezek óriás csillagok. A T-társulások tagjai viszont hűvösebb, törpe csillagok. Az asszociációk tag-

jai (csillagtestvérek) mindenesetre 10 millió évnél fiatalabbak.

Hogyan lehetne közvetlenül bizonyítani, hány év telt el egy ifjú csillag születése óta? A tényleges születési időpontot ugyanis roppant nehéz kiszámítani. Holland, ausztrál, amerikai és mexikói csillagászok kapcsolódtak az égi nyomozásba. Elvi elgondolásuk a következő volt. A közös anyagból kialakult csillagok, születésük pillanatától kezdve szüntelenül távolodni fognak a „bölcsőtől”, elindulnak erre vagy arra — amerre a Galaxis gravitációs tere hajszolja őket. Meg kell tehát vizsgálni a fiatal csillagok mozgását, különösen azokat, amelyek még közel vannak a születés feltételezett helyéhez. (A csillagok tekintélyes része gázködök anyagából sűrűsödik össze.) Ha ismerjük a gyanús csillagok mozgásának irányát, tudjuk, hogy milyen sebességgel és merre haladnak — akkor a mozgás-törvények ismerete „csodát” művelhet! Több csillag pályáját visszafelé kiszámolták, és megtalálták a közös kiindulási pontot, a születés helyét. A sebességek ismeretében pedig az elválás — a születés — időpontját is meghatározták.

Először három „szökevény” csillagot találtak a Nagy Orion Kód környékén. Ezek 2—5 millió évvel ezelőtt születtek a kód anyagából. Felfedezőjük Blaauw holland csillagász. Ugyancsak ő számította ki, hogy a Perseus társulás csillagai mindössze 1,3 millió évesek. Dr. Strand amerikai csillagász (az első idegen naprendszer felfedezője) kiszámította, hogy az Orion Kód ismert Trapéz csillagai csupán 300 000 évesek!

Csillagbábik

Most már csak egy — a legizgalmasabb — kérdés maradt: vajon napjainkban születnek-e csillagok? Természetesen, hiszen a keletkezési folyamat csak folytonos lehet, ez a nagyszerű égi színjáték algha fejlődött be 300 ezer évvel ezelőtt. A tudomány persze abszolút bizonyítékot keres, s ezt Bok ausztrál, Herbig amerikai és Haro mexikói csillagász meg is találta. Először Bok vett észre egy

érdekes jelenséget, amikor (az égbolt ugyanazon vidékéről készült) régebbi fényképfelvételeket új fotókkal hasonlított össze. A Laguna és a Rozetta nevű gázködökről készült, kinagyított új felvételeken gombostűfejnyi, sötét pontokat, sűrűsödő göcöket talált. A kis foltocskáknak a régi felvételeken nyoma sincs. Milyen jelenség ez, mi történt ott?

Ezeket a sötét felhőket ma Haro-Herbig objektumoknak nevezik, s hivatalos nevük: globula (gömböcske). Egy sűrűsödő globula mérete a valóságban óriási, legalább 100-szor nagyobb, mint a Naprendszerben a 12 milliárd kilométer átmérőjű Pluto-pálya mérete. A fizika törvényei alapján röviden vázolhatjuk, mi történik egy Haro-Herbig objektum belsejében. A gravitáció hatására lassan sűrűsödik a gázköd, amelynek az anyaga főként hidrogén (nehezebb elemek atomjaival és porszemekkel „szennyezve”). A göcsösödési, sűrűsödési folyamat időtartamát természetesen nem ismerjük, lehet ez 10—100 ezer év is, ám a végső fázis igen gyorsan lezajlik. A kontrakciós (összehúzóási) folyamat folytonosan hőt termel a globula belsejében. A sűrűsödő anyagot ekkor már protocsillagnak (előcsillagnak) nevezhetjük. A hőmérséklet és a központi nyomás, valamint az anyag sűrűsége gyorsulva növekszik. Amikor (a „kombináció”, atomfizikai becslések szerint) a sűrűség meghaladja a vizét, a hőmérséklet eléri a 2—5 millió fokot, a nyomás a 10 milliárd atmoszférát, akkor a protocsillagban villámgyors minőségi változás történik. Megindulnak első termionukleáris fűzők, a hő hatására hidrogénatomok héliummá koválódnak. A protocsillagból „lassan égő hidrogénbomba”, valódi csillag, a Nap testvére lesz. A felszabaduló energiamennyiség formájában át meg átjárja a csillag testét. Az energia jelentős hányada fény formájában hagyja el az új égitest felszínét. A fény sugar pedig ezer és ezer fényév távolságig eljutja a hirt: a világ egyetem örök törvényei szerint a hideg, sötét anyagból életet adó csillag született.

Gausser Károly

Elavult újdonságok

Becslésekkel kell beérnünk arra vonatkozóan, vajon mennyi új termék gyártását kezdik meg egy-egy esztendőben a hazai termelők. Hiszen természetes, a divathatásoknak kitett ruházati vagy cipőiparban sokkal gyorsabban bukkannak fel és tűnnek el az újdonságok, mint az energetikai gépgyártásban, a kohászatban, a közúti járműiparban. Amiből kézenfekvő igazsággként vonhatjuk le a következőt: a gyártási ágak, részterületek jellege, technológiája stb. egyben meghatározza azokat a kereteket is, melyek között létrejön az új termék. Valami mást kínál, mint a meglevők, a korábban konstruált áruknál jobbat, esetleg tetszősebbet, sokoldalúbban használható — eredmény. Gyakorlati értékke viszont csak akkor válik, ha kereslet mutatkozik az újdonság iránt, ha van kinek eladni, s ezért van kinek gyártani.

Olyan, mint egy anekdota, ám sajnos, igaz történet. A divat hulláma hátrára kapta a díszes, mázas kályhacsempét. Nosza, az egyik cég úgy vélte, hiba lenne elszalasztani az alkalmat. Gőzerővel készültek a tervek, nekiláttak a rekonstrukciónak, új gyártósorok és rajtuk új termékek formálódtak. Így azután többajta újdonsággal egyszerre rukkoltak ki a vevők elé, de bekövetkezett az, amire nem számítottak: egyetlen megrendelő sem akadt! Hogyan? Talán csúf volt az áru, s drága? Túl sokára vállalták a szállítást? Ilyen okok szöba sem jöhettek, az eladás minden feltétele rendben levőnek bizonyult. Csak éppen a megnövekedett kereslet észlelése, a fejlesztés elhatározása és befejezése, az újdonságok piacra vitele között hosszú évek teltek el, azaz elavult lett az új — képtelenség nyelvi értelemben, sajnos gazdaságilag ismétlődően igazolódó eset —, már nem mutatkozott iránta érdeklődés. A fejlesztésre költött milliók kidobott pénznek bizonyultak, a becsvágy — de araszolva végrehajtott — tervek vesztéséget fiadztak, holott gyors megvalósításuk tisztes jövedelemmel kecsegtetett. S történt mindez azért, mert egy valamit az érintettek kihagytak a számításból: az időtényezőt.

Érzékelteti talán az újdonságok növekvő szerepét, ha leírjuk, másfél évtized alatt a forgalomban levő vegyes iparcikkek száma 9500-ról 32 500-ra növekedett, s a belkereskedelem napjainkban 200—220 ezer féle árut kínál

— ennek 85—88 százaléka belföldi gyártmányú termék — rendszeresen a vevőknek. A megfogható adatoktól a tények elvontabb rétegéhez ásva: a Gazdaságkutató Intézet friss fölmérése szerint — a vállalatok 1978. évi előrejelzéseit összegezték —, szinte valamennyi termelőhely elképzelési között szerepel új áruk gyártása. (Most ugyan zárójelbe tesszük, bár korántsem oda kívánkozik, hogy ezzel szemben a gyártásból kivont, tehát megszüntetett termékek aránya elenyésző, továbbra is nyúlik tehát a gyártmányiskála, ennek minden hátrányos következményével.) Egy másik vizsgálódás ugyanakkor föltárta a gyártás megkezdése előtt álló árucikkek többsége — úgynevezett konstrukciós korát tekintve — meglehetősen öreg, két-négy esztendő, de akad olyan is, amivel hét évvel ezelőtt már foglalkoztak a tervezők... Ennek ismeretében nem meglepő — annál inkább elgondolkodtató —, hogy hazánkban, a nemzetközi átlaghoz mérten, s iparterületektől függően, kétszer, ötször annyi időt vesz igénybe az új termékek kidolgozása

— érve ezen az ötletől a tervezésen át a kísérleti gyártásig, majd a sorozatszéri, illetve üzemszerű előállításig terjedő szakaszt —, mint az iparilag fejlett országok hasonló szakosodású cégeinél.

Különösebben nem szükséges bizonygatni, mennyire fontos a népgazdaságnak az újdonságok — a versenyképes, folyamatosan továbbfejlesztett termékek — arányának növekedése a teljes termékválasztékban belül. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság által készített elemzésből származó adalék: a hazánkban gyártott ipari árucikkek 10—15 százaléka felel meg ma a nemzetközi versenyképesség követelményeinek. Ha azt nézzük, hogy e százalékos arány jóval nagyobb, mint volt évtizede, akkor örvendhetünk, ha viszont azt tekintjük viszonyítási alapnak, hogy a termékek 85—90 százaléka nem éri el a határokon túl is jól értékesíthető áruk mércéjét, akkor külkereskedelmünk szerepének ismeretében könnyen elképzelhetjük az elavult újdonságok veszélyeit, terheit.

Veress Tamás

Berze Nagy János levelezése

Baranya megye példamutatóan sáfárkodik szellemi örökségével. 1924. és 1939. között tanfelügyelője volt Berze Nagy János (1879—1946), a magyar népköltészeti kutatás kitűnő mestere. Néhány korábbi kezdemény — így a mi Kálmány Lajosunké — után 1933-ban ő kezdte el meggyéjének tanítóiival az első társadalmi néprajzi gyűjtést, amelynek nagyszabású eredménye szerkesztésében három vastag kötetben a *Baranyai magyar néphagyományok* (1940) gazdag gyűjteménye, a „Baranyai Kalevala”, ahogyan újabban nevezik.

Elvesztett *Mesésztára*, de hagyatékában megmaradtak több kötetre való gyűjtései, tanulmányai, s ezeket a pécsi rendre kiadták. 1957-ben két kötetben jelent meg a *Magyar népmesétípusok*, 1958-ban (majd második kiadása 1961-ben!) *Egigéő fa* címmel a magyar hitvilág köréből írott tanulmányai; 1980-ban (és második kiadásban 1961-ben!) a *Régi magyar népmesék* gyűjteménye. Most levelezését adta ki több város és megye közreműködésével Baranya megye tanácsa. *Tudós levelezés, alig van benne magánvonalakozás.* Életét vidéken töltve, a bejegyzést a levélírás pótolta számára; csonka ugyan e tekintetben is a hagyaték, de így is nagy értékű, mert Berze Nagy János tudós lelkiismeretességét, kutatói fejlődését éppen úgy visszatükrözi, mint a magyar népköltészeti kutatás korabeli viszonyait.

Kikhez írt levelet Berze Nagy János? A legtöbbet *Sedestény Gyulához*, az *Ethnographia* szerkesztőjéhez, de például *Kálmány Lajoshoz* is, akivel ugyan vetélkedett is vitakozott, de a közös ügyek kibogozásában példáulan együttműködött. (Kálmányhoz írt leveleit a Somogyi-könyvtárban őrzött hagyatékából közli a kötet.) Írt Solymossy Sándornak, a szegedi egyetem néprajztanárának, Kodolányi Jánosnak, Vargha Gyulának, Szász Károlynak, gyűjtőinek stb. Nyírti Antalnak is, nem levelet, hanem kiadatlan maradt vá-

laszt bírálata. Ezt is most olvashatjuk.

Kik írtak Berze Nagy Jánosnak? Csak tallózok a nevek közt: Beke Ödön, Gunda Béla, Györfly István, Honti János, Katona Lajos, Kodály Zoltán, Kodolányi János, Kós Károly, Madarassy László, Móricz Zsigmond, Ortutay Gyula, Sebestyén Gyula, Solymossy Sándor, Viski Károly stb.

Egy néprajztudós műhelyéből — ez a kötet címe, s valóban bepillantathunk Berze Nagy János kutatómunkájának titkaiba. Még népköltési szövegek is találhatók itt: 1904-ben menyasszonya, későbbi felesége küld neki levélben néhány egrí dal- és balladaváltozatot.

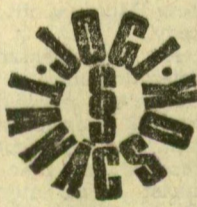
Kár, hogy a levélgyűjtemény szerkesztése *sakszerűtlen*. Egységes időrendi közlés a levelek és válaszok természetesen folyamatát idézhette volna elénk, a szerkesztők (Banó István és Fülöp Lajos) azonban három részre szakították az anyagot: előbb időrendben adják Berze Nagy János 103 levelét, utána a hozzá írottakból 132 darabot, de ezt a levélírók nevének betűrendjében, végül — az előbbiekhöz adott jegyzetek, magyarázatok után — harmadik csoportban kiemeltan ismertetik a hagyaték további, Berze Nagyhoz írt 110 levelét, amelynek teljes közlését nem látták szükségesnek. Egy-egy levél fölött nem közlik, ki írta, a jegyzetekhez való hátralapozást sem könnyíti meg sem utalás, sem tartalommutató, sőt nincs az egészhez az ilyen kiadványban nélkülözhetetlen névmutató sem.

Mindezek megnehezítik ugyan a kiadvány használatosságát, nehézkessé teszik kezelését, de a közreadott anyag értékét természetesen nem csökkentik. Ugyanez vonatkozik a függeléként közölt bibliográfiára, Berze Nagy János munkáinak jegyzékére, amely szintén kívánvalóvalot hogy maga után, de alapvető föladatát, a kiváló tudós életművéről való tájékoztatást, lényegében jól látja el.

A szép kiállítású könyv a Pécsi Szikra Nyomdában készült.

Péter László

Az örökbe fogadó dolgozó nő jogairól

Sz. K-né szegedi olvasónk csecsemőt kíván örökbe fogadni. Szeretné tudni, hogy jár-e részére majd a születési szabadság, illetve azt követően a gyermekgondozási segély, és egyáltalán jár-e mindaz, amit egy munkahely a vérszerinti anyának ilyenkor biztosít?

Az örökbefogadott gyermek a vér szerinti gyermek jogállásába lép, ebből az is következik, hogy az örökbefogadó anyát az örökbefogadástól kezdve megilletik mindazok a jogok, amelyek a vérszerinti anyát. Ezért nem is tesznek különbséget a vérszerinti, illetve az örökbefogadó anya között munkajogi kedvezményeket illetően sem. (Megilleti a felmondási védettség, a gyermekgondozási segély, fizetés nélküli, illetve fizetett szabadság, a gyermek után járó szabadság, kedvezőbb

munkabeosztás, túlóra korlátozás, stb.) A társadalombiztosítási jog alapján megilleti a születési szabadságnak a szülés utáni 112 napból annyi napi születési szabadság, ahány nap a háztartásba kerüléstől számítva még hátra van ebből az időből. A születési szabadságot követően jogosult a gyermekgondozási segélyre is, ha egyébként az arra jogosító előfeltételekkel rendelkezik, vagyis a születéstől számított másfél éven belül legalább egy évi és napi hat órai elfoglaltsággal járó munkaviszonnyal. Abban az esetben, ha nem veszi igénybe a gyermekgondozási segélyt és visszamegy dolgozni, akkor pedig jogosult a szoptatási időkedvezményre, mert hiszen az a gyermekét mesterségesen tápláló anyát is megilleti, így az örökbefogadó anyát is. A munkajogi szabályok szerint a dolgozó nőnek a szoptatás első hat hónapjá-

ban naponta kétszer háromnegyed óra, ezt követően pedig a kilencedik hónap végéig egyszer háromnegyed óra munkaidő-kedvezmény jár. A munkaidő-kedvezmény a dolgozó nő kérelmére a munkaidő kezdetén vagy végén is kiadható. Erre az időre a dolgozó nőnek jár az átlagkereset.

Ha pedig a gyermek beteg, akkor az általános szabályok szerint jogosult a gyermekápolási táppénzre, évente 60, illetve 30 napra. Jár továbbá a gyermekes anyákat megillető fizetett szabadság is, ha arra szüksége van a gyermek ápolása érdekében. Ha pedig a vállalat kollektív szerződése a gyermekes anyáknak különböző kedvezményeket biztosít, természetesen az az örökbefogadó anyát is megilleti.

Dr. V. M.

Szabó János köszöntése

Szabó János nyugalmazott minisztert, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosát 80. születésnapja alkalmából az MSZMP Központi Bizottsága levélben köszöntötte.

A Központi Bizottság üdvözlését és ajándékát Németh Károly, a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára adta át. Jelen volt Katona István, a Központi Bizottság tagja, a KB irodájának vezetője.

Környezetvédelem

Osztrák licenc alapján elkészült az első hazai hulladékkezelő berendezés a Jászberényi Aprítógépgyárban. Ezzel az üzem bekapcsolódott a környezetvédelmi célokat szolgáló eszközök gyártásába. A prototípust a tavaszi BNV-n mutatják be az érdeklődőknek. Az új berendezés kórházi hulladék elégetésére alkalmas, gázzal üzemel, és 24 óra alatt kétszáz köbméter hulladékot semmisít meg.

Ahol az új pesti villamos készül

Prága Smichov kerületében a CKD Tatra üzem az elmúlt évtized során a világ egyik legnagyobb villamoskocsi gyártója és exportőre lett. Itt kezdik gyártani 1978-ban a Budapesti Közlekedési Vállalat részére a T5C5 típusú villamoskocsikat, amelyeket a budapesti igényeknek megfelelően kétoldali forgalomra tervezték és készítenek el. A T5C5 jelű villamoskicsi egy új generációhoz tartozik, új paraméterekkel.

Az új típus a T3 jelű villamoskocsi utóda. Ezeket már 1962. óta gyártják; gyorsak, kényelmesek és üzemeltetésük gazdaságos. A kocsiból háromrészes szerelvényt is összeállíthatnak, s ezek — ha egyperces időközökben közlekednek — óránként mintegy 25 ezer utast szállíthatnak. A prágai Tatra üzem októberben ünnepelte fenn-

állásának 125. évfordulóját. Közép-Európában itt készült először sínen futó jármű. Az alapítás óta több mint 160 ezer személy- és tehervagon, motoros- és pótkocsi, alvász- és villamoskocsi hagyta el az üzemet. A villamoskocsi-gyártás a 100. évforduló óta a Tatra gyár legfőbb programja. Mindig nagy figyelmet fordítottak a városi tömegközlekedés technikájának fejlesztésére, az új gyártmányok kialakításában az egész világ kutatási eredményeit és a nemzetközi konferenciák tapasztalatait hasznosították. Októberben Prágában nemzetközi konferenciát tartottak „A korszerű villamoskocsi perspektívájáról”, s ezen megállapították, hogy a tirisztoros szabályozású T5-ös kocsik az utazás komfortját és az üzemelés gazdaságosságát illetően a világ élenjáró termékei közé tartoznak.

Otthon — központ

Emlékszem, úgy kilenc-tíz évvel ezelőtt mindig egyvalamiért kerestük az árkadós, belvárosi épületeket: melyik szegedi beategyüttes játszik a „Juhászban”. Akkor még hivatalosan művelődési otthonnak hívták. Az emeleti nagyterem ablakaiból, mintegy fellegvárba áradt alá, le az utcára a gitárok hangja, a dobok dübörgése.

Azóta eltelt jó néhány esztendő, s a Juhász Gyulának a nevében is valami megváltozott: művelődési központ lett. S érdemes kissé időzni az új elnevezésnél. Veale az intézmény rendeltetése és a tartalmi munka úgy került közelebb egymáshoz, hogy egyre inkább a centrális jelleg, a „központ” szó kapott szerepet. Persze időre volt szükség, míg alkalmazkodni tudták a megváltozott feladathoz. Megyei szintre emelni és a „kinek?” kérdése mellett a „hogyan?”-ra is válaszolni a részletes feladatok kidolgozásakor. A megváltozott „profil” pedig azt jelentette, hogy tevékenységük középpontjában az üzemek, vállalatok kulturális munkájának szakmai, módszertani irányítása és segítése áll. Vagyis: maga a munkásművelődés. Ennek rendelték alá a működő klubokat éppúgy, mint a többi rendezvényeket.

Az idei év már egy begyakorolt, „sínre került” jellegű sikereit tükrözi. A Munka és műveltség vetélkedő lebonyolításának sikerét

mindennél beszédesebben bizonyítják a számok: 83 vállalat 662 brigádjá közel 7 ezer fővel nevezett, a lemorzsolódás elenyésző volt. A Mindenki iskolája különleges oktatási formái a konvulziós központ tanárainak segítségével oldották meg, közművelődési részét úgyesen a vetélkedőhöz kapcsolatták. *Önálló irodalmi estek, kiállítások, koncertek* egész évben — igen sok szocialista brigád részvételével. Az 1977. évi tervben szerepelt a Klubmozgalom fejlesztése, illetve átalakítása is: új klubok létrehozása, gyengébben működők megszüntetése. Így alakult meg a közművelődési klub, s szűnt meg — sajnos — a színházbarátok klubja. Az előbbinek csak örülhetünk. Ami viszont az utóbbiit illeti: a megoldást csakis az jelenthetné, ha Szeged színházi életének színvonalán sikerülne javítani, hogy így jól működő, „stabil” klub is létrejöheszen. A régebben meglevő klubok esetében viszont egyértelmű fejlődésről lehet beszélni: növekedett az ifjúsági klub tagjainak száma, javult az amatőrklub szervezettsége, s kiemelkedő volt a szocialista brigádvezetők klubjának látogatottsága is.

Am beszélnék a számok, amelyek szárazak, ridegen objektívek — és: igazak. A szegedi Juhász Gyula Művelődési Központban 1977-

ben összesen 776 foglalkozást tartottak, amelyeken közel 80 ezren vettek részt.

Bármilyen szépek az idei eredmények: megállás természetesen nincs, nem is lehet. A jövő év tervei között megtalálhatjuk a már bevált formákat és az újításokat egyaránt. Folytatódik a Munka és műveltség vetélkedő, s a jobb felkészülés érdekében például előadásra hívják meg Pálffy Józsefet, Magyarország főszerkesztőjét, a Mindenki iskolája keretében pedig többek között Jókai Anna írónőt és Sas Elemér fizikust. Üdonság és aktualitás: megrendezik a VIT-vetélkedőt. *Drahota Andrea, Szabó Gyula, Kút-völgyi Erzsébet* önálló irodalmi estjei mellett szegedi művészek — *Nagy Zoltán, Vajda Márta* — meghívását is tervezik. Ami pedig a legfontosabb, a munkásművelődés további segítését illeti: előadássorozatokat, vetélkedő rendezéseket, új és újabb vállalatokat, üzemeket igyekeznek igényesebb, tervszerűbb kulturális munkára ösztönözni.

Jogosan lett tehát a művelődési otthonból művelődési központ. Csak hogy ez a két fogalom egyáltalán nem zárja ki egymást. Ebben a Vörösmarty utcai árkadós épületben, a fellegvár régi fizikai elménye alaposan átértékelődött. Központban — otthonra talált a szegedi munkásművelődés ügye. **D. L.**

Mester és tanítványa

Az oktatási felelőst keresem. Az út először az irodájába vezet: részletes tájékoztatás az itt folyó szakmunkásképzésről. Az eredmények kimagaslóak. Három évvel ezelőtt a tanuló kiváló termékei egy első és két harmadik díjat nyertek hetekkel ezelőtt, országos versenyen. Nem rossz reklám a gyárnak, hogy végzős tanulóit kész mesterekké.

A tanműhely közepén alacsony munkasztal, nyolc fiú ül körül. Nem egyhangú szalagmunkát végeznek, mint a szomszéd csarnok felnőtt dolgozóit. Itt megtanulhatják a szakma fogásait. Az oktató mutatja: ez az elsődleges munkadarab megállná helyét a kirakatokban is!

— *Miért választotta éppen ezt a kevésbé népszerű szakmát?* — kérdezem bizodalommal Sz. Lászlót, hátha olyan érveket tud felsorolni, melyek más, pályaválasztás előtt álló fiatalnak is fölkelthetik az érdeklődését. Kiderül, korántsem tudatos szakmaválasztásról van szó. Kényszer, pontosabban egészségügyi okok miatt csöppent ide. De ha már belesöppent — harmadik éve tanulja, s munkadarabja első lett országos versenyen —, nyilván megszerette.

— *Mit tud a szakma történetéről, az ősi mesterségről?*

Néma csend, és kínos mo-soly. Faggatom tovább.

— *Hány óra alatt készül el egy ilyen termék?*

Újabb csend, újabb mo-soly. Nem titkolom családósomat, de azért bizatom, beszéljen csak a szakmájáról, a sikereiről.

— *Hohó! — szól közbe az oktató. — Ez a napfényes oldal lenne, kérem. Nemcsak arról kéne ám írni!*

— *Hát miről?*

Dobozy Imre szovjet kitüntetése

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége a Magyar Írók Szövetsége elnökének, Dobozy Imrénak, a szovjet és a magyar nép barátságának elmélyítésében végzett társadalmi és irodalmi tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a Népek Barátsága Erdemrendet adományozta. A kitüntetést Felix Petrovics Bogdanov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője pénteken a nagykövetségen nyújtotta át.

Átveszi a szót. Özönlik belőle a panasz. Kiderül, több mint harminc éve dolgozik a gyárban. Régebben főállásban oktatott, tizenöt évig. Most mintadarab-készítő. A tanulók oktatásáért nem kap semmi fizetséget. A gyár vezetői úgy tartják, munkájában közben jut elég ideje foglalkozni a fiatalokkal. De nem is ez a legfőbb baja. Több megbecsülést vár tanítványaiktól, és a gyár vezetősegtől — mindhiába. Pedig az elismerő szó nem kerülne pénzbe.

Az oktatási felelős csitítaná, bár elismeri: az oklevél átadásakor az oktató nevét meg sem említették.

— Több tiszteletet várnék a fiúktól is — folytatja a szakoktató, és Lászlónak szegezi a kérdést: — Te talán odajöttél hozzám, hogy megköszönj a segítségért?

Kifelel menet aztán az oktatási felelős elárulja: az oktató még az utolsó napon is simított, csiszolagatta a tanulók munkadarabjait. Ő tán még lelkesebben készíti a kiállításra, mint a gyerekek.

Megyünk tovább, nézzük a másik tanműhelyt. Ez a nagyobb, a korszerűbb. Szép tiszta, világos. Eppen üres,

délután kezdődik az oktatás. Kék köpenyes műszerész szereli a modern gépet. Késérom érdeklődik, mit csinál azzal a masinával. Mondja, hogy elviszik vidékre. Főmérnöki utasítás. A tanműhelyből nélkülözhető, a vidéki gyáregységéig viszont nem állhat le a termelés.

Megjön a lányok oktatója. Felváltva hadakoznak a tétemkással: a gép nem mehet el innen, delután lenne a tanulók osztályozása, itt a felév, küldenek az iskolának a minősítéseket. Ha nincs gép, mivel dolgozzanak?

Elmesélem a másik tanműhelyben történeteket.

— A lányokkal meg vagyunk elégedve — mondja. — Hetven százaléknak jó a szakmai eredménye.

— *Tehát itt nincs árnyék?* — Az oktatói kereset 2500 forint. Az egyik régi tanítványom sűrűn meglátogat. Négyezret is megkeres a szalagon...

Az oktatási felelősnek sem irigylésre méltó a munkája. — Ez vállalati tanműhely — mondja. — Nehéz összegezgetni a tanulók, a gyár és az iskola érdekeit.

Vajon miért?

Rózsa Imre

A mezőgazdasági nagyüzemek csaknem 5 ezer traktort vettek

Csaknem 5 ezer traktort vásároltak idén a mezőgazdasági nagyüzemek, hozzávetőleg annyit, mint az elmúlt évben. Viszont az erőgépek átlagos loerőteljesítménye nagyobb, s így az 1977-es esztendő előre-

lépést jelent a traktorpark fejlődésében.

A gazdaságok örömmel fogadták a Győrben gyártott új típusú Rába-180 mintájú, licenc alapján előállított traktort. Szállítását novemberben kezdték meg, s a gyár azóta 200 gépet adott át az AGROKER-vállalatoknak. A Rába-180-as régi hiányt pótol, 180 loerős motorteljesítménye jól alkalmazkodik az üzemi igényekhez, s emellett sokoldalúan használható, mert két hidraulikával rendelkezik.

Nő az érdeklődés a Rába-Steiger nagy traktorok iránt, idén több mint 150-et vásároltak az üzemek. A raktárkészlet bőséges, több mint 300 Rába-Steiger vár jövő évi eladásra. Az év végén több mint kétezer MTZ-800-as traktor áll a telepeken, a gépek egy részét a zárszámadások után veszik majd át a gazdaságok. Az AGROTROSZT a tavalyinál lényegesen több mezőgazdasági pótkocsit értékesített.

Anyanyelv, nyolcéveseknek

Kitől kapjuk anyanyelvünket? Benne van a névben: az édesanyánktól, akitől először halljuk-tanuljuk néhány beszédet. Azonban olvasni, írni s egyáltalán a nyelvet bennünk tudatosítani már elsősorban az általános iskola tanít meg. Felesleges bizonygatni, örökös követelmény: a tankönyvek megfelelő színvonal. Az viszont semmiképpen sem hagyható szó nélkül: a helyes anyanyelvi oktatáshoz a kulcs rögtön az iskolába kerülés utáni időben található. A betűvetés-olvasás elsajátítása után. Úgy — a második osztály körül.

Békési Imréné saját szavai szerint élete óriási feladatát végzi. Az asztalon írógép, jegyzetek, könyvek körös-körül. A Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 2-es számú gyakorló általános iskolájának tanárnője — tankönyvet ír.

— A feltétel az volt, hogy olyan nyelvtankönyv és munkafüzet készüljön a másodikoknak, amelyben a nyelvhasználat, a beszéd-művelés a legfontosabb szempont.

Úgynevezett „munkáltató” könyv, azaz nem a munkafüzetben lesznek külön feladatlapok, hanem a könyv feladatainak rendszerébe épülnek bele. Alapvető, hogyan indítjuk el a gyermek anyanyelvi szemléletének kialakítását. Ismerni kell a mai nyelvészet legújabb eredményeit, ugyanakkor jó néhány éves tanítási gyakorlat is szükséges. Szerencsés helyzetben voltam, így eshetett rám a választás. 1969-ben végeztem a főiskolát, magyar-történelem szakon, azután, hogy első tagozatban taníthassak, beiratkoztam a jászberényi tanítóképzőbe is. Az egyetem magyar szakát pedig most végeztem el levelezőn. Vizsgálatokat folytattam az alsótagozatosok nyelvhasználatának körében, búvárkódtam különféle szakfolyóiratokban, anélkül, hogy akkor tudtam volna: könyvet fogok írni. Azután a mindennapi tanári tapasztalatok, a gyermekirodalom tanulmányozása, „információszerző” látó-

gatások szegedi és vidéki iskolákban. De ezek mind csak útkeresések voltak. Igazi nagy segítséget a Magyar Tudományos Akadémia anyanyelvi bizottságától, személy szerint Deme László professzortól kaptam. Persze az egész vállalkozásból semmi sem lehetett volna, ha a minisztérium nem biztosít számomra négyhónapos al- kotószabadságot. Heti 25 óra mellett gondolni sem tudtam volna az írásra. Kollégáim és Hornyák András igazgató igen megértőek voltak, így minden feltétel biztosított. Január végén kell leadnom a kéziratot, jól haladok.

— Magam is fiatal vagyok, azt hiszem, nem kötetnek a régi beidegzettségek. Két kisiskolás gyermekem van, az itthoni tapasztalatokat is használhatom. Figyelem, ahogy ők beszélnek. A munkafüzet csak az összevont tanyai iskoláknak készült, rengeteg gondot jelent. Úgy kellett megtervezni, hogy a szókincsbeli hátrányok „ledolgozhatók” legyenek. A tanyai gyerekek ismeretanyaga véleményem szerint nem kisebb a városiakénál, csak éppen kevesebbet beszélnek. Ezért arra törekedtem, hogy az új koncepciót felhasználva minél több, néhány mondatból álló összefüggő szövegben ismerje fel a gyerek az új szavakat. Túlsgagosan átbillentünk az anyanyelvi oktatásban is a feladatlap-divat oldalára, beszélgető gyakorlatok kel- lenek, hiszen amit a nyolcéves nem képes szóban megfogalmazni, azt írásban sem tudja. Ezért a fő cél a beszédművelés.

— *Nehézségek? Fel se tudom sorolni. Mindennapos*

situációk összegyűjtése és megfogalmazása: Érdekes és beszédre ingerlő legyen, de ne sablonos, ugyanakkor gyakorlatias is, aktuális is. Vigyázni kell, ne essünk a túltölti didaktikusság csapdájába. Egy feladat például? Tessék: hogyan mesélnél el egy akadályversenyt otthon a szüleideknek, a barátoknak és az iskolában a tanító nének? A nyelvi fantáziára kell építeni. Döbbenetes, hányszor jártam úgy: tudom, hová akarok kilyukadni, de bizony nehéz az én felnőtt gondolatmenetemet a nyolcéves anyanyelvi tudattal szinkronba hozni. Sokat kínlódtam, a megoldásokat talán a kollégák hasznára tudom bocsátani: az új könyvhöz készíték egy útmutatót is gyakorlati szempontokkal és a differenciálás különböző módzózataival. Mindent összegezve: nagyon-nagyon remélem, hogy az elméleti és gyakorlati kutatások és tapasztalatok meg- felelő összhangja biztosítja majd a könyv hasznosságát.

Tegyük hozzá: ebben a reményben csak osztozhatunk. Bizakodva és örömmel.

Domonkos László

Nagyáruház

Székesfehérvár központjában pénteken megkezdtek a 7 ezer négyzetméteres szövetkezeti nagyáruház műszaki átadását. A Fejér megyei állami építőipari vállalat nem egészen két év alatt készítette el a háromszintes, korszerű épületet.

Koszorúzás

Szilágyi Dezső, a magyar és nemzetközi kommunista mozgalom harcosa születésének 80. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget rendeztek pénteken a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában. Az MSZMP KB nevében Puja Frigyes és Berecz János, a Magyar Partizán Szövetség képviselőjében Rostás István és László Aladár helyezte el a megemlékezés koszorúit.

Eredményhirdetés a Pályaépítők Klubjában

Ebben az évben másodszor írta ki a Népsport szerkesztősége a pályaépítési akciót. Közel százötven kisebb-nagyobb közösség, iskolák, vállalatok, üzemek, termelőszövetkezetek építettek sportpályát maguknak, éppen a klub felhívására, biztatására. A végzett munka értékelése után csütörtökön délelőtt a Hírlapkiadó Vállalat Blaha Lujza téri székházában került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre, illetve díjkiosztásra, amelyen megjelent **Tibor Tamás**, a KISZ KB honvédelmi és sportosztályának vezetője, **dr. Nagy Tamás**, az Oktatási Minisztérium testnevelési és sportosztályának vezetője, valamint **Jancsó Tibor**, az Országos Testnevelési és Sporthivatal osztályvezetője. Huszonöt közösség — köztük a Szegedi Orvostudományi Egyetem — részesült elismerésben.

A KISZ Központi Bizottságának 25 ezer forintos díjait kapta a Szegedi Orvos-

tudományi Egyetem, valamint a nyíregyházi Besenyei György Tanárképző Főiskola.

Nagyszerű fegyvertény annál is inkább, mert az elmúlt évhez viszonyítva a klubtagok száma nem csökkent, hanem emelkedett. A százötven közösség négyszázötven óra társadalmi munkát végzett a Pályaépítők Klubjában, a végzett munka értéke pedig sok millió forint. Kimondani is sok, hát még apránként összeadni. A lényeg az, hogy az akció eredményeként gyarapodott hazánkban a pályák száma. Hogy is mondta **Tibor Tamás**, a KISZ KB honvédelmi és sportosztályának vezetője? „Az Edzett ifjúsáért mozgalom kezdete óta óriási a fellendülés pályaépítésben is! Ezek a közösségek mindenki számára kézzelfoghatóan bizonyítják be, hogy a lelkesedés, a társadalmi munka gyakran bizony még az anyagiakat is pótolhatja. Elvégre nem is arról van szó, hogy a közösségek tartáspályákat építsenek, hanem arról: kiaknázatlan területeket sportolásra alkalmassá tegyék...”

Mint ahogy azt a Szegedi Orvostudományi Egyetemen tették. Munkájuk eredményeként márték éve egy csodálatos sportkombinat várja a dolgozókat és a hallgatókat az üdítő testedzésre. Másfél millió forint értékű társadalmi munka gyümölcse a három kézilabda-, ugyanennyi tenisz- és kosárlabda-

pálya. Nem lennének azonban „sportszerűek” ha nem íránk ki azon közösségek neveit, akiknek köszönhető a létesítmény elkészülte. A vízügyi igazgatóság, a hőmezővásárhelyi útfenntartó vállalat, a DEMASZ és a MÁV pályafenntartó részlege szocialista brigádjai, valamint KISZ-szervezetei sok-sok társadalmimunkában segítettek a SZOTE dolgozóinak, illetve hallgatóinak a pálya építésekor. A munka még nem fejeződött be, **Varga Béla**, a SZOTE testnevelési tanszéki csoportjának vezető helyettese mondta: — A jövő évben a kézilabdapályák világítását akarjuk tökéletesíteni, miként a salakos pályák felújítása is terveink között szerepel. Megkezdjük tavasszal a labdarúgópálya feltöltését, valamint a négyszög salakos futópálya kialakítását. Természetesen nem mondunk le a fedett létesítmény, továbbá az uszoda építéséről sem, de hát erről úgy érzem még korai beszélni.

Szabó Panna, az egyetem testnevelési tanszéki csoportjának vezető tanára sokat tett azért, hogy napjainkban a SZOTE kétezer dolgozója és ugyanennyi hallgatója kulturált körülmények között a saját pályáján hódolhat kedvenc sportágának. Céltudatosságát ismerve joggal bízhatunk: hamarosan a téli hónapokban is pezsgő sportélet lesz az orvostudományi egyetemen.

Tenisz-ranglista

A Daily Telegraph elkészítette a teniszézők 1977. évi viágranglistáját. A férfiaknál a svéd Björn Borg az első, majd a további sorrend: 2. Guillermo Vilas (argentin), 3. Jimmy Connors (amerikai), 4. Witas Gerulaitis (amerikai), 5. Brian Gottfrid (amerikai), 6. Dick Stockton (amerikai).

A női rangsor: 1. Christ Evert (amerikai), 2. Virginia Wade (angol), 3. Billie-Jean King (amerikai), 4. Martina Navratilova, 5. Sue Barker (angol), 6. Kerry Reid (ausztráliai).

Jégpálya a DÉLÉP sporttelepén és a Szent István téren

A téli sportoknak kedvező időjárást kihasználva, a DÉLÉP SC Szőregi úti sporttelepét övező Holt-Maroson jégpályát alakítottak ki. A korcsolyázni vágyók mártól, szombattól hódolhatnak kedvtelésüknek. A sportklub 5 forintos belépődíj ellenében öltözőt, melegedő helyi-

seget biztosít. A nyitvatartás ideje: délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

A város gondnokság a Szent István téren ingyenes korcsolyapályát létesített, melyet tegnap, pénteken reggel már birtokba is vettek a gyerekek.

Kézilabda

Három győzelem és egy döntetlen

Csütörtökön, a késő esti órákban hazérkezett portyjáról a magyar férfi kézilabda-válogatott. Csapatunk az 1978. évi világbajnokság színhelyén, Dániában, illetve Izlandon játszott két-két mérkőzést. December 17-én Esbjergben: Magyarország—Dánia 20:19 (9:6); december 18-án Aarhusban: Magyar-

orszá—Dánia 33:18 (19:9); december 20-án Reykjavikban: Izland—Magyarország 24:24 (12:12); december 21-én Reykjavikban: Magyarország—Izland 18:13 (7:6). A sikeres északi túra örömet csupán az zavarta, hogy a csapat egyik legjobbját, Szilágyi, már az első mérkőzésen súlyos térd sérülést szenvedett.

Sakk

Sax és Ribli holtversenyben első

Véget ért az utóbbi évek negyedik helyen **Lenyvel Legizgalmasabb országos egyéni sakkbajnokság** döntője. **Ribli** és **Sax** biztosan szerezték meg az első helyet, a verseny során végig az élén álltak. A bajnoki címért, ők ketten négyjátszós páros mérkőzést vívnak majd. **Sax Gyulának** az első helyhez elég a döntetlen, ugyanis a bajnokságban elért értékelési száma kedvezőbb, mint vetélytársáé.

A legnagyobb meglepetést a zalaegerszegi **Pötrisch Ferenc** nemzetközi mester okozta, mivel veretlenül fejezte be a bajnokságot, s bronzérmet nyert. Helyezésével hat nemzetközi nagymestert előzött meg, jogot szerezve ezzel a világbajnoki zónaközi versenyen való részvételhez. A

negyedik helyen **Lenyvel Legizgalmasabb országos egyéni sakkbajnokság** indulást. A további sorrend: 5. **Adorján** nagymester (ezen a bajnokságon nem érte el a tőle várt eredményt), 6. **Bárczay**, 7. **Faragó**, 8. **Tompa**, 9. **Csom** nagymester (gyengébb teljesítés meglepetés, már volt magyar bajnok), 10. **Lukács**, 11. **Vadász** nagymester (tőle is jobb helyezést vártak), 12. **Orsó** (a döntő legfiatalabb tagja jól kezdett, de végül játéka megletézt a rutin hiánya), 13. **Rigó**, 14. **Hazai**, 15. **Perényi**, 16. **Schneider**, 17. **Sápi**, 18. **dr. Eperjesi**.

A zónaközi versenyen részt vevő ötödik magyar versenyzőt a Sakk Szövetség később jelöli ki.

Liebmann Béla

„Békéltető tárgyalások” Belgrádban

Korcsnoj előnye csökkent, s ezzel Szpasszkij reményei ismét megnövekedtek a sakkvilágbajnok-jelöltek döntőjében, amelynek helyszíne Belgrád, a szakszervezetek székháza. A küzdelem élése érdekében azonban egy váratlan esemény is együtt járt: jelenleg áll a páros mérkőzés, s ennek okáról a Tanjug hírügynökség így számolt be: **Szpasszkij véleménye:** — A sakkasztáznál úgy, a színpadon elhelyezkedve valami zavar az összpontosításban. Ennek okát nem tudom megmagyarázni. Csak azt tudom mondani, hogy a pihenőszobába visszatérve minden lépésre jobban fel tudok készülni, mint korábban, amikor a színpadon töltöttem el a gondolkodási időt. Szabályellenesnek tartom, hogy ha a demonstrációs sakkjátszólát leszerelik, mert annak felállításában Korcsnojjal a páros mérkőzés kezdete előtt megegyeztem.

Korcsnoj véleménye: — Szpasszkij állandó jóvé-menése a színpad és a pihenőszobája között azt bizonyítja, hogy nincs kellő tekintettel az ellenfélre, azaz rám. Kifejezetten idegesít a járkálás.

Mivel **Bozidar Kazics**, a találkozó jogoszláv vezetője nem tudott rendet teremteni, elkerülhetetlen volt, hogy a nemzetközi sakkszövetség elnöke, a holland **Max Euwe** is Belgrádba érkezzen, s megkezdje a „békéltető tárgyalásokat” a két sakkozót között.

Újdonság az is, hogy a jogoszláv főváros vendége a szovjet **Furman**, a világbajnok **Anatolij Karpov** edzősekundánja. **Igor Bondarevskij**, aki Szpasszkij játékát segíti, az AFP hírügynökségnek adott nyilatkozatában cáfolta azokat a híreket, miszerint **Furman** a Korcsnoj elleni taktika kidolgozásának egyik új segítője.

MIP? HOL? MIKOR?

1977. DECEMBER 24., SZOMBAT — NÉVNAP: ADÁM, EVA
A Nap kel 7 óra 36 perckor, és nyugszik 15 óra 57 perckor.
A Hold kel 15 óra 36 perckor, és nyugszik 6 óra 08 perckor.

VIZÁLLÁS
A Tisza vizállása Szegednél pénteken plusz 75 cm (apadó).

SZÁZNEGYVEN ÉVE
születeit Hans von Marées (1837–1837) német festőművész, a modern képzőművészet egyik nagy előfutára.

MOZIK
Szabadság: fél 4 és háromnegyed 6 órakor: A csillagszemű (színes magyar).
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: A csillagszemű (színes magyar), délután négyed 4 órakor: Halló, itt Iván cár! (színes, m. b. szovjet), fél 6 órakor: Tojásrántotta (színes, m. b. francia).
Féky: fél 3 és háromnegyed 5 órakor: Vértesszépek (színes, m. b. NDK).

ÜGYVELETES GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI ÉS SEBÉSZETI ÜGYELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden a II. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti ügyeletet az I. sz. Sebészeti Klinika tart.

ALLATORVOSI ÜGYELET
December 31-ig, szombat 13 órától kedd reggel 6 óráig, hétköznap este 6 órától reggel 6 óráig, elsősegély és nehéz ellés esetére ügyeltes:
I. és III. kerület, Gyfárét, Kiskundorozsma területén: dr. Duda István állatorvos. Lakása: Újszeged, Odesszal krt. 8. Telefon: nincs.
II. kerület, Alagó, Táné területén: dr. Komáromi János állatorvos. Lakása: Szeged-Tarján 10/B t. sz. 3. Telefon: 16-582.
Közbiztonság Szőreg, Tiszasziget, Újszentiván területén: dr. Kalmár Sándor állatorvos. Lakása: Újszeged Marostól u. 12/A. Telefon: 18-900.
Az állatorvos kiszállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

TÉVÉ

BUDAPEST 1.	BUDAPEST 2.	BELGRÁD 1.	BELGRÁD 2.
8.59: Tévétorna (ism.)	20.00: National Gallery — 12.	16.35: Játékfilm	16.20: Összejövétel
9.05: Perpetuum mobile (ism.)	20.25: Mái történet — színházi előadás (14 éves felülről)	17.45: Gyermekneknek	16.50: Jugoszlávia—Románia női kosárlabda-mérkőzés
9.45: A világ circuszai	22.25: Doktor tojáshej	18.45: Szerelemzene	18.40: Előrajzok: Johann Cruiff
10.35: Csak gyerekeknek!		19.15: Rajzfilm	19.55: Akciók
13.27: Az ezüst-tó kincse — m. b. nyugatnémet-jugoszláv kalandfilm		20.00: Humor	20.00: Tévétorna
15.20: Utak és kalandok — 4.		20.30: Az 5. számú vágóhíd — amerikai film	20.30: Hangverseny
16.00: Nyugdíjasok műsora		22.20: Show-műsor	21.30: Huszonnegy óra
16.40: Műsorainkat ajánljuk			
17.10: Fejezetek a Rákóczi-szabadságharcból — III/1.			
17.55: Evszakok			
18.15: Egymillió fontos hangjegy			
18.40: Süsi, a sárkány — zenés bábjáték			
19.35: Cicavíz			
19.45: Gusztáv koccon			
19.50: Tévétorna			
20.00: Hírek			
20.05: Beethoven: IX. szimfónia			
21.10: Jókai Mór: Szerelmek bolondjai — 1.			
22.15: Csendes éj			
8.05: Dzsessz-felvételeinkből			
8.20: Tíz perc kultúrta (ism.)			
8.33: Az Orosz SZSZSZK Allam Fúvószenekar játszik			
9.05: Válaszolunk halgatóinknak			
9.20: Színes népi muzsika			
10.00: Hogy tetszik lenni? — nyugdíjasok műsora			
11.00: Millióker operettjeiből			
11.33: Eneklő Ifjúság			
11.45: Magról a magról			
12.33: Zeneikari muzsika			
Közb.: Varsói iskola			
14.00: Fialaknak!			
14.45: Karácsonyi kívánságműsor			
17.00: Honthy Hanna, Petres Zsuzsa és Bakcsay Árpád operettfelvételeiből			
17.33: „Leikembe zsongtak rimeid” — versek Tóth Árpádról			
17.45: Kovács Apollónia és Béres Ferenc nótákat énekel			
18.33: Gyerekek hullámhossza			
19.30: Szononest			
20.40: Szép esti muzsika			
21.05: Gyökér és vadvirág — Tamási Aron elbeszélése			
21.45: Bemutatjuk új lemeztinket			
22.30: Slágerműzeum			
23.37: Puccini-árak			
3. MŰSOR			
5.00: Borodin: Igor herceg			
5.20: Mindenkéi zeneköltője			
10.05: Slágerlista			
10.40: Kórusmuzsika			
11.00: Zeneikari muzsika			
12.20: Változatok egy pályára			
13.17: Olasz nő Algírban — részl.			
14.05: Nagy mesterek kárpótlásából			
16.03: Zeneikari muzsika			
18.02: Új lemezeinkből			
18.33: Irodalmi összeállítás			
19.33: Zeneikari operettjelek			
20.07: Új lemezeinkből: Bach: Karácsonyi oratórium			
Közb.: Varsói iskola			
21.37: Tóth Árpád versei			

Üzletek karácsonyi nyitvatartása

Ma, december 24-én, szombaton az egy műszakos hűsoltók 6–14 óráig, az egyéb egy műszakos boltok a szokásos nyitva tartástól 14 óráig, a két műszakos üzletek 16 óráig, a piacok a szombati nyitva tartásnak megfelelően fozadják a vásárlókat. A vásárlókat. A Centrum Áruház és az iparcikkek boltok 15 óráig lesznek nyitva. A vendéglátó üzletek 17 óráig látogathatók, a Tisza és a Hunyria étterme 22 óráig, az Utasellátónak a szegedi pályaudvaron található étterme 19 óráig tart nyitva. A felsorolásban nem szereplő üzletek és kereskedelmi egységek a szombati napra érvényes nyitva tartás szerint legfeljebb 16 óráig áll-

Ma, december 24-én, szombaton az egy műszakos hűsoltók 6–14 óráig, az egyéb egy műszakos boltok a szokásos nyitva tartástól 14 óráig, a két műszakos üzletek 16 óráig, a piacok a szombati nyitva tartásnak megfelelően fozadják a vásárlókat. A vásárlókat. A Centrum Áruház és az iparcikkek boltok 15 óráig lesznek nyitva. A vendéglátó üzletek 17 óráig látogathatók, a Tisza és a Hunyria étterme 22 óráig, az Utasellátónak a szegedi pályaudvaron található étterme 19 óráig tart nyitva. A felsorolásban nem szereplő üzletek és kereskedelmi egységek a szombati napra érvényes nyitva tartás szerint legfeljebb 16 óráig áll-

Holnap, vasárnap az egész éven át vasárnap is nyitva tartó eddesség-, dohány- és virágboltok, valamint a piacok a vasárnapi nyitva tartási rend szerint fogadják a vendégeket. A vasárnapi tej és kenyér árusítására kijelölt helyeken a szokásos módon vásárolhatunk.

December 26-án, hétfőn valamennyi kereskedelmi egység és piac zárva lesz, a vendéglátó üzletek kivételével, melyek a vasárnapi nyitva tartás szerint működnek. A vasárnapi tej és kenyér árusítására kijelölt vendéglátó helyeken a szokásos módon hozzák forgalomba a tejet és a kenyeret.

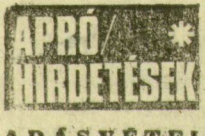
* MINDENFELŐL

RAJT JANUÁR 15-ÉN BUENOS AIRESBEN
A Forma-1-es versenyautók 1978. évi világbajnoki versenysorozatának rajtjára január 15-én kerül sor Buenos Airesben, az argentin Grand Prix keretében. A nyitány vonzza a világhírű mezőnyt: a rendezőség közlése szerint eddig huszonnyegen neveztek. Különösen, a kétszeres világbajnok, osztrák Niki Lauda indulását várják nagy érdeklődéssel, mert mint ismeretes, az angol Barham-istállóhoz igazolt, és BT-45 típusú új gépkocsiján szerepel.

MEGHOSSZABBÍTOTTA KUBALA SZERZŐDÉSÉT
A spanyol labdarúgó-szövetség elhatározta, hogy július 1-től számított további két esztendőre meghosszabbítja Kubala Lászlónak, a spanyol válogatott szövetségi kapitányának szerződését, hogy a világbajnokság után nyugodtan vezethesse a spanyol válogatott felkészülését a következő Európa-bajnokságon is.

KLAMMER, A VERT MEZŐNYBEN
Franz Klammer, az osztrákok olimpiai bajnok leisklója újabb versenyt vevett: ezúttal Cortinában csak a nyolcadik helyet tudta megszerezni. A Világ Kuppa védő listavezető Stenmark mögé Plank, a 23 éves, újabb versenyt nyert olasz zárkózott fel. A Világ Kupáért. Lesiklás, férfiak. Cortina d Ampezzo. 1. Plank (olasz). 2. Russi (svájci). 3. Wirsnberger (osztrák).
8. Klammer. A Világ Kuppa állása: 1. Stenmark (svéd) 75, 2. Plank 70, 3. Klammer 43 pont.

JUCOSZLÁV GYŐZELEM A BALKÁN. BAJNOKSÁGON
Szerdán befejeződött a Balkán-bajnokság küzdelemsorozata. A házigazda jugoszlávok az utolsó mérkőzésen 96:90 arányban legyőzték a bolgárokat és veretlenül végeztek az első helyen, 2. Románia, 3. Görögország, 4. Bulgária.

ADÁSVÉTEL

Ütözás Trabant sebességváltó veszek. „Trabant 16 628” jellegre a Sajtóháza kérem. x

ZV rendszerű FIAT 126-os személygépkocsi eladó. Érdeklődni naponta, Tarján 109/A, III. 11. Lódi László. x

Skoda mikrobusz, jó állapotban eladó. Cím: Csályospályas, Felsőörsényi iskola, Lenin megálló. x

Macska vesz a Gyógyisortani Intézet. Szeged, Dóm tér 12. x

433-as Moszkvics, üzembiztos állapotban eladó. Erd.: Újvári Sándor, Szatymaz, IV. kerület 109. x

FIAT 850-es alkátrészek eladó. Szeged, Juhász Gyula u. 39/B. x

Új állapotban levő, mely gyermekkoros eladó. Érdeklődni: Ságváritelep, Karikás Frigyes u. 20. x

Fűtőszobahenger csapteleppel, kályhával, 200 literes olajshorvól csappal, 25 q pécis izsap, 25 q tuskózott fa eladó. Újszeged, Tiszavirág u. 20. x

Fű-gáztűzhely palackkal, olajkályha, kánnával, horvóval, áron alul eladó. Érdeklődni: Móra u. 12. Tóthné. 8-12 óráig. x

1980-as Zeigull eladó, 1980-ig műszakilag. Seres Lajos, Szeged, Öcs u. 33. x

Eladó 25 000-es SII gáz-kasán, 1300 Volkswagen, megkímélt állapotban. — Lengyel u. 6. x

MB 1000-es Skodát vagy Zastavát vennék. „Armenjelölés 16 572” jellegre a Sajtóháza. x

Szuper 60-es traktormotor jó állapotban és egy kettős eke eladó. Varga Ferenc, Mórahalom, Dankó út 2/B. x

Eladó egy hordozható cserepályha, 3 db 20 literes olajkanna. Kátóna u. 55/B. x

Mekler olajkályha, kifogástalan állapotban eladó. Kiss Ernő u. 5. I. 1. Déltől érkezők.

Alig használt konyhabútor eladó. Marx tér 16., III. 2. x

Eladó gáztűzhely palackkal, 60 W-os Wermona és Jolana gitár, Klaskindorozma, Tizenkilences u. 28. (Móra 7.) x

Önjáró, piatós munkagép — gyümölcs- és állatszállításra alkalmas — eladó. Érdeklődni: szombaton, du. és vasárnap. Vásárhely, Jászmin u. 13. (Serházi.) x

ALBÉRLET

Másfél vagy 2 szobás, összkomfortos lakást, lakrészt bérelnek 1 és fél — 2 évre Szegeden. Belterületi vagy újszegedi városrészi elnyben. „Sürgős 105 110” jellegre a Budapest, Felszabadulás téri Hirdetőbe. x

Kétszobás lakásban emeleti, külön bejárattal szoba, fűtőszoba-használattal 2 lánynak azonnal kiadó. Nádás u. 11/B. Somogyi. x

Idős, magányos nő, férfinál albérletet keresek a Belvárosban. „Ertelemségi 105 442” jellegre a Hirdetőbe. x

Üres, összkomfortos lakást bérelnek, sürgősen. „Egy, másfél szoba — 16 596” jellegre a Sajtóháza. x

Két személy részére szoba kiadó, egy főbérlettel. „Összkomfort 16 595” jellegre a Sajtóháza. x

Kisvárosban külön bejárattal szoba, konyha, fűtőszoba-használattal, igényesnek kiadó. — „Diákok elnyben — 16 585” jellegre a Sajtóháza. x

Külön bejárattal, bútorozott szoba, fűtőszoba-használattal, házaspár vagy nő részére kiadó. Horváth Géza, Pentele sor 1. X. 46. x

Egy szoba házaspárnak kiadó. Ságváritelep, Karikás Frigyes u. 33. 6 óra után. x

LAKÁS

Ceglédi, kétszobás, összkomfortos, központi fűtésű, tanácsot lakást szegedi cserélnek. „Toronyház 105 529” jellegre a Hirdetőbe. x

1+2, tanácsot lakásom kisebb magánháza cserélném. „Tavaszi cseré 105 520” jellegre a Hirdetőbe. x

Idős, egyedülálló személynek — eljárárdékot fizetnek lakásért vagy magánháza. „Fiatal — 105 631” jellegre a Hirdetőbe. x

Előcsinált felsővárosi, új, tanácsot, 2 szobás, összkomfortos, hallos, II. emeleti lakásom kertés magánháza. Ságvári- vagy béketelepi. Erd.: Sajtóháza. Felsőváros, Salléri srt. 32. 135. ép. A. II. em. 7. 17 óra után. x

2+2, szövetkezeti lakást két kisebb cserélnék. „Tanácsot elnyben — 105 525” jellegre a Hirdetőbe. x

Tarjáni, 2 szobás és belvárosi, egy szobás lakást cserélek belvárosi 3 szobásért. „Tanácsot 16 627” jellegre a Sajtóháza. x

Magánháza levő lakás, mely áll szoba, konyha, spájz, veranda és fűtőszobából, eladó vagy cserélhető. Vétel esetén részlete is lehetséges — 16 518” jellegre a Sajtóháza. x

Újszegedi, II. emeleti, kétszobás, összkomfortos, OTP-lakás eladó. „Sürgős 16 625” jellegre a Sajtóháza. x

INGATLAN

Kübekházi, 3 szobás, kertés magánháza elcserelném. „Szegedi lakásért 105 283” jellegre a Hirdetőbe. x

Családi ház, beépíthető portállal eladó. (Viz, gáz van.) Arasz u. 6. Alsóváros. x

Újszegedi városrészen családi ház építésre alkalmas telket vennék, azonnal, kp. „Sürgős — 105 111” jellegre a Budapest, Felszabadulás téri Hirdetőbe. x

Szűresen háromszobás magánház, nagy kerttel, sürgősen eladó. Magyar u. 164. x

Családi ház eladó, Szeged, Bokányi Desső u. 47. Petőfitelepi (volt III. utca). x

Háromszobás ház, garázzsal, 200 m²-l telikkel sürgősen eladó. Szeged, Darda u. 13. Levélcím: Zalaegerszeg, November 7. tér 4/C, Laky Barnabás. x

Domassék 363. sz. ház, 1050 m²-l földdel eladó. Viz, villany van. Erd.: Sajtóháza. (Kossuth-kúthoz közel.) x

Azonnali beköltözéssel új ház eladó. Ságváritelep, Bor M. u. 17. x

Tő u. 3. sz. ház beköltözhető, nagy telikkel eladó, jutányos áron. Erd.: Sajtóháza. Felsőváros 312/B, VI. 16. (Keresztút) u. x

Építési telk eladó, vagy 1900-as Ladára cserélendő. „Sürgős 16 542” jellegre a Sajtóháza. x

Tanyai ház eladó Ruzsán, faluhöz közel. Villany megoldható. Erd.: Sajtóháza. Makra Antal, Ruzsa, Kossuth u. 10. x

Tanya Szegedben 10 km-re eladó, betegségi miatt. „Sürgős 105 415” jellegre a Hirdetőbe. x

Eladó Szatymaz, I. ker. 130. számú tanya, 800 m²-l földdel, Sándorfalva közelében, elfogadható árrért. Erd.: Sajtóháza. Csányi Antal, Sándorfalva, Kékfalva út 16. x

Külterület 46. sz. alatti tanya eladó. Személygépkocsit beszámítok. Erd.: Tápé, Dráva u. 11. x

Dorozmai úton lakható, új melléképülettel, tervrajzzal, építési anyaggal telk eladó. Erd.: Kismartoni út 28. Szombaton, vasárnap 9-11 óráig. x

Kétszobás család ház, nagy kerttel, 220 000 Ft-ért eladó. Tápé, Szendrői J. u. 22. Erd.: 17 óra után. x

Zombó belterületén, műút mellett, 398 négyzetméterű ház eladó. Erd.: Dósa u. 9. x

Magasföldszintes, újzerű magánház, Sándor utcában, beköltözhetően eladó. Nagyméretű, kétszobás, parkettás, előszobával, teljes alapcsinálás, kert. Erd.: Lenin krt. 44., III. Tóth (villamos-megálló). x

Szeged-Béketelep, Tapolcsányi u. 15. sürgősen eladó padláster-beépítéssel, új ház, 2 csaldának megfelel. Késszép — 2 OTF. x

Dorozma-dűlőre nyíló kertemből 300 szögöl kertészeti eladnak. Szeged, Makai út 37., az udvarban, szombaton 12-2 óráig, vagy Kormánys u. 6/A. Türelmével. x

Belvárosi, 2 szobás, gázfűtéses társasházban eladó. Bokor u. 9., B. h., IV. 14. x

HÁZASSÁG

170 cm magas kisiparos, belvárosi magánházzal, jövedelemmel, házasság céljából, karcsú hölgy ismeretséget keres. Lehetőleg fényképes leveleket „55 éves 16 562” jellegre a Sajtóháza. x

35 éves, elvált gépkezelő feleségül venne korábban hozzá illő, egyszerű dolgozó nőt. 1-2 gyermek nem akadály. Leveleket: „Erdel fenye — DM-35” jellegre fényképpel kérem a Sajtóháza. x

28 éves, 170 cm magas, zömök, irodalmat, nyelveket szerető, értekezésként lányt keres korban hozzá illő, művelt, lehetőleg értelmiségi férfi ismeretséget, házasság céljából. Választ „Egyházi — DM-35” jellegre kérek a szegedi Sajtóháza. x

Vig kedélyű, házias, természetkedvelő, 44 éves pedagógusnő megismerkedne intelligens, becsületos, jó megjelenésű, káros szenvedélytől mentes, értelmiségi férfival, házasság céljából. Csendes otthon 105 504” jellegre a Hirdetőbe. x

EGYEB

Kardra, sebóra tengelytöréssé javítását olcsón vállalom. Jó órák, Bokor u. 2. Csütörtök, péntek, szombati napokon. x

Kötés és varrót, lehet nyugdíjas is, felveszek. „Pontos munka 16 550” jellegre a Sajtóháza. x

Alsóvárosi temetőgondnokság segédmunkást keres. x

Zsírmentesítő főtűt szappant, dobozolt mosóporokat cserélek hulladék zsiért. Rákóczi u. 32. x

Költöztetési szerveknek belső kömvésmunkát, javítást, burkolást, átalakítást vállalom. „Leinformálható 16 238” jellegre a Sajtóháza. x

Északvárosban lakásokon gondozást vállalom. „Gyeseen 16 586” jellegre a Sajtóháza. x

Minden kedves ügyfellemnek kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok. Tomszvári Gyula cipész kisiparos, Felsőváros 125. A ép. x

Nőiórára cégeket azonnal felveszek. „Belváros 105 459” jellegre a Hirdetőbe. x

Belső és átalakítási kömvésmunkát vállalom. „Kisiparos 105 476” jellegre a Hirdetőbe. x

Tizenhatodikán, pénteken du. 4 órakor a Marx téren gyalogtűz, kb. fél fizetésnyi pénzeszeget találtunk. Újszeged és címletek megjelölésével, az elvett levelet várjuk a Sajtóháza. „Talált pénz 16 631” jellegre. x

Trabantok, figyelem! Főfűtést készítek, meleg lesz kocsijában! Pritsch Miklós, Kiskörös, Szabadkai út 33. x

Olvas, adminisztratív munkát keresek, vagy gyermekgondozást vállalom, melyet szombaton, vasárnap otthonomban el tudnám végezni. „Hét-kor nap 16 óráig dolgozom 15 301” jellegre a Sajtóháza. x

Matematikakorrepetálásért lakást adok. „Gimnazista 16 509” jellegre a Sajtóháza. x

Működés munkást felveszek. Toluhin est. 28. x

Kellemes karácsonyi ünnepeket, eredményekben gazdag, boldog új évet kívánok minden kedves megrendelőmnek. Cserné Lovasi Margit, Szeged, Klauzál tér 7., fényképesmester. x

Minden kedves megrendelőmnek kellemes ünnepeket, sikeres, boldog új évet kívánok Dancsó István cipésmester, Újszeged, Vedres u. 1. x

Kisiparosok, figyelem! Műszaki rajzolás, költöztetést vállalom. „Építőipar 105 530” jellegre a Hirdetőbe. x

Magyar Autóklub szegedi csoportja folyamatosan szervez segédmotor-kerékpár-, motor-kerékpár- és személygépkocsi-vezetői tanfolyamokat

A legközelebbi: 1978. január 4-én indul.

A tanfolyam elvégzése saját motorkerékpárral és gépkocsival is lehetséges.

Vállalunk szakképzett oktatóinkkal — Skoda S-100 személygépkocsival — gyakorlóvezetést, jogositvánnyal bírók, de gépkocsival még nem rendelkezők részére.

Jelentkezés, tájékoztatás a klubirodában, Kossuth L. sgt. 112., hétfőtől péntekig 8-16, szombaton 8-12 óráig.

Munkaalkalmak

Számvetési, gazdasági ellenőrzési munkára nyugdíjas férfit havonta 70 óras foglalkozással alkalmazunk január 1-től. „Revizor — 16 619” jellegre a Sajtóháza. x

Szakképzett pénzügyi előadói keresünk felvételre. Kézírásos pályázatokat „12 633/12” jellegre a Sajtóháza kérjük leadni. x

A Szegedi Építőipari Szövetkezet pályázatot hirdet épületgépészeti árkezelési munkakör betöltésére. Pályázati feltételek: középfokú gépész végzettség és árkezelési tanfolyam. Jelentkezni lehet: a szövetkezet személyzeti osztályán, Szeged, Brüsszeli krt. 8. x

C kategóriájú könnyűipari vállalat pályázatot hirdet üzembiztonsági osztályvezetői állás betöltésére. Követelmény: közgazdasági egyetemi végzettség és 3 év szakmai gyakorlat. A pályázatot részletes önéletrajzzal kérjük. — Pályázatotok „Üzemgazdász — 105 524” jellegre a Hirdetőbe kérjük. x

A Minőségi Cipőgyár szegedi gyáregységére csökkent munkaképességű és nyugdíjas dolgozókat keres felvételre, bedolgozó munkára. Jelentkezni: Szeged, Római krt. 21. x

Felvételre keresünk szakképzett kertészt, férfi segédmunkást, takarítónőt. „Új intézmény, Újszeged 6420/12” jellegre a Sajtóháza. x

A Csongrád megyei Védtehető Vállalat belvárosi üdülőtelep szakácsokat, központi cukrász termelői üzembe cukrász szakmunkásokat vesz fel. Jelentkezni lehet a vállalat központjában, Szeged, Honvéd tér 5/B, a munkügyi osztályon. x

A pinceszobás állandó munkahelyre villanyyszerelő, lakatos és fűtő szakmunkásokat vesz fel. Jelentkezni lehet: Szeged, Tábora u. 3., munkügyi osztály. x

Pályázatot hirdetünk szállítási előadói munkakör betöltésére. Jelentkezni lehet: Dél-alföldi Pinceszobás Szeged, Tábora u. 3. sz., munkügyi osztály. x

Költöztetési intézményi középiskolához felvezető gépjármű vezetői, konyhára anyagbeszerzői azonnali belépésével, jelentkezni: Podor József Elmelmiszeripari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet. — Szeged, Marx tér 7. x

A Kenderföldi és Szövőipari Vállalat közgazdasági technikum ipari tagozatán végzett, gyakorlati tagozatú munkatérrel felvezető munkatérrel vizsgálóval rendelkezők előnyben. Jelentkezni lehet: Újszeged, Alsó Kiskőrös sor 11. (Alapanyagbeszerzési osztály.) x

Ikerk találkozója

Mintegy 1500 ikerpár népszerűsítette be nemrégben Bern városát. A svájci Ikerk Szövetség rendezett találkozót tagjai számára. A legidősebb résztvevők 89 évesek, a legfiatalabbak háromhónaposak voltak.

A SZEGEDI POSTAIGAZGATÓSÁG TERÜLETI TERVEZŐIRODÁJA

magasépítési tervezői csoport

felállításához közép- és felsőfokú képesítéssel rendelkező szakemberek részére

pályázatot hirdet

Fizetés: megegyezés szerint. Jelentkezni lehet: az iroda vezetőjénél, telefon: 15-055.

A Magyar Autóklub szegedi csoportja folyamatosan szervez segédmotor-kerékpár-, motor-kerékpár- és személygépkocsi-vezetői tanfolyamokat

A legközelebbi: 1978. január 4-én indul.

A tanfolyam elvégzése saját motorkerékpárral és gépkocsival is lehetséges.

Vállalunk szakképzett oktatóinkkal — Skoda S-100 személygépkocsival — gyakorlóvezetést, jogositvánnyal bírók, de gépkocsival még nem rendelkezők részére.

Jelentkezés, tájékoztatás a klubirodában, Kossuth L. sgt. 112., hétfőtől péntekig 8-16, szombaton 8-12 óráig.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Délalföldi Gázgyártó és Szolgáltató Vállalat pályázatot hirdet

közgazdasági osztályvezetői

munkakör betöltésére.

Pályázati feltételek:

- közgazdaságtudományi egyetemi végzettség,
- legalább 5 éves szakterületi gyakorlati idő.

A pályázatot önéletrajzzal a vállalat személyzeti osztályára, Szeged, Pulz u. 44. szám alá kérjük.

A Déri Miksa Szakközépiskola a KGM által szervezett, az egész ország területére érvényes, alábbi tanfolyamokat indítja:

ívhegesztő, lánghegesztő és különböző szintű kazánfűtő

Jelentkezés az iskolánál adott jelentkezési lapon. Szeged, Útiőr tér 7. Határidő: 1978. január 4.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag, boldog új évet kíván minden vásárlójának és tagjának

A SZEGED ÉS VIDÉKE ÁFÉSZ

Sertéshizlaló kistermelők, FIGYELEM!

A több éves sertéshizlalási akcióban, 1978. évi lejáratra

a szerződéskötés végső határidejét

1977. december hó 31-ig meghosszabbítottuk

Szerződéskötési szándékukat jelezzék megbízott partnereinknél, felvásárlóinknál, vagy járási kirendeltségeinken.

Csak a december 31-ig megkötött több éves szerződésre fizetjük 1978-ban az 1 Ft/kg több éves felárat.

Szegedi Szalámigyár és Húskombinát

COOPTOURIST '78

5 nap LENINGRÁDBAN

Utazás: repülőgéppel. Időpont: 1978. március 14-18. Részvételi díj: 3490 Ft.

NAGYVÁRAD—KOLOZSVÁR

Utazás: autóbusszal Szegedtől Szegedig. Időpont: 1978. április 7-8-ig, 3 nap július 14-16-ig, szeptember 1-3-ig. Részvételi díj: kb. 1150 Ft.

ÜDÜLÉS OPATIÁBAN

Utazás: autóbusszal Szegedtől Szegedig. Időpont: 1978. június 11-20-ig, 10 nap. Részvételi díj: kb. 3700 Ft.

Üdülés a bolgár tengerparton ALBENA

Utazás: vonattal. Időpont: 1978. július 27-től augusztus 5-ig, 10 nap. Részvételi díj: 3990 Ft.

ROMÁN—BOLGÁR—TÖRÖK KÖRUTAZÁS Leningrád

Utazás: autóbusszal Szegedtől Szegedig. Időpont: 1978. június 10-19-ig. Részvételi díj: kb. 6400 Ft + uttével + költőpénz.

KÜLÖNVONAT A SZOVJETUNIÓBA: KJEV—MOSZKVA—LENINGRÁD

Időpont: 1978. március 7-19-ig, 13 nap. Részvételi díj: kb. 5670 Ft.

Jelentkezés és részletes felvilágosítás: COOPTOURIST Szeged, Kelemen u. 2. Telefon: 12-158.

Közlemény

Értesítjük ügyfeleinket, hogy 1978. január 2-14-ig, Lenin krt. 48. sz. alatti üzletünkben leltározást tartunk. Autoker Vállalat.

TELI VAKACIÓ

a Szegedi Sportcsarnokban 1977. december 28-án 19 órakor

CORVINA

együttes és a Gépjelölő közreműködésével.

Műsorvezető: Dévényi Tibor.

Jegyek kaphatók az EXPRESS Utazási Irodában, Szeged, Kigyó u. 3. Telefon: 11-303.

Nem kell a fővárosba menni!

A FOTÓ OPTIKA

SZEGEDI FIÓKJA IS VÁLLALJA mikroszkópok javítását rövid határidőre.

Kívánságára a helyszínre megyünk.

Címünk: Zárda u. 6/C (az új Hungária-szálló mellett).

röviden

Olimpiai melegítők?

Farkas Éva, az Iparművészeti Főiskola textilintézetének végzős hallgatója diplomamunkáinak melegítőket tervezett. A Váci Kötőtárugyár ösztöndíjasa öt férfi- és öt női modellt készített. A diplomamunka bemutatására meghívják az OTSH szakembereit. Ha a ruha megnyeri tetszésüket, a moszkvai olimpián ez viselik majd a magyar sportolók.

ÜNNEPI ÜGYELET A GELKÁNÁL

Az év végi ünnepek alatt az idén is ügyeletet tart a Gelka. December 25-én és 26-án 9 és 16 óra között, december 31-én 7 és 17 óra között, január 1-én 10-15 óráig lehet fölkeresni a szervizt. Ugyanakkor a 12-777 és a 12-322 telefonszámokon lehet bejelenteni a fekete-fehér és a színes tévékészülékek, valamint az elektromos hűtő- és fűtőberendezések hibáját. A megjelölt időpontokon kívül a 12-137-es telefonszámon működő üzenetrögzítő „jegyzí” a bejelentéseket.

ÚJ MOSZKVIC

Bemutatták a népszerű Moszkvics személygépkocsi legújabb modelljét a Lenin Komszomolról elnevezett moszkvai autógyárban. A kocsi a korábbinál erősebb motorral látták el, utastere tágabb lett. A jelenlegi ötévés-terv-időszakban összesen több mint 50 új gépkocsitípust bocsát ki a szovjet autógyár. A Volga menti Togliatti Művekben megkezdtek a legújabb típusú Lada (Zsigul) sorozatgyártását is. A VAZ-2106 típusszámot viselő gépkocsi elődeinél lényegesen gyorsabb, és kényelmesebb.

NYUGDÍJAS-TALALKOZÓK

Tegnap, pénteken a vasöntődeben a vállalat 49 nyugdíjasát látták vendégül. Az eredményekről, a rekonstrukciókról Bódi László igazgató tájékoztatta őket. Az idős munkások ajándéksomagot kaptak. A találkozó baráti hangulatú beszélgetéssel zárult. Sikeres nyugdíjas-találkozót rendeztek a szegedi járási hivatalban. A nyugdíjas szakszervezeti tagok az alapszervezet és a hivatali életéről hallgattak meg tájékoztatót, majd a szegedi színház művészei és az ÉDOSZ együttes adott műsort.

SIKERES TÉLI KÖNYVVÁSÁR

Az Állami Könyvterjesztő Vállalat gyorsmérlege szerint újabb forgalmi csúcs dőlt meg a könyvvásárokban. A téli könyvvásáron több mint 200 millió forint értékű kötetet talált gazdára.

HANGSZIGETELES A REPÜLŐGÉPEN

Megállapították, hogy az ólom kiyáló hangszigetelő. A repülőgépek vezetőfülkéinek falát két 0,4 milliméteres vastagságú ólomlemezrel borítják, amelyek közte 25 milliméteres habréteget tesznek. Ez a szigetelés teljesen elfojtja a vezetőfülké zaját, és nem engedi át az utastérbe.

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy LEVAI SÁNDOR, szeretett férj, apa, após, nagypapa, Forráskút volt Kovács, december 22-én életének 75. évében váratlanul elhunyt. Temetése december 23-án 13 órakor lesz a Forráskúti temetőben. A gyászoló család - Forráskút.

Szomorú szívvel tudatjuk mindenkivel, hogy ÖZV. KARÓC JÓZSEFNE Takács Erzsébet, Szeged, Vörös ács u. 29. sz. alatt lakos, december 4-én, dolgos életének 73. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása december 29-én 11 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család - Ságvártelep. 21 022

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapja, nagypapa, testvér és rokon, CSALÁ MIHÁLY 70 éves korában, december 22-én elhunyt. Temetése 29-én (csütörtökön) 15 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család - Bem u. 8. 21 023

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, nagypapa, TÓTH JÓZSEF, volt sandorfalvi lakos, életének 90. évében, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése december 27-én 15 órakor lesz a sandorfalvi Alsó temető ravatalozójából. A gyászoló család - 21 525

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanyja, nagymama, testvér és rokon, BERTA JÓZSEFNE Csáki Ilona életének 68. évében váratlanul elhunyt. Temetése december 27-én 13 órakor lesz az Algóvárosi temető kapujánál. A gyászoló család - 21 521

Mely fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapja, nagypapa, VINCZE FERENC élet-

Kezdő antialkoholistáknak

Nehéz elkezdni.

Ma Magyarországon szinte lehetetlen.

Mégis, a kezdők dolgát szeretném megkönnyíteni néhány - az életből ellestett - ötlettel: Hogyan ne igyunk? Hogyan menjünk bele a játékba - látszólag? Hogyan kerüljük el a sértődéseket?

Különösen az ünnepek az egymásba érő ivászatok időszaka. Ha valaki elég ügyes és csalafinta, valamint felhasználja az itt olvasható ötleteket (nem másolja, hanem alkalmazza őket), akkor... nos, akkor száraz torokkal; megmentett önbecsüléssel ér át az új esztendőbe.

1. Gyógyszert szedek.

Ezzel a felkiáltással előszedünk a zsebünkbe egy irgalmatlan nagyságú, átlátszó üvegfóliát, tele ökölnyi pirulákkal. Ezeket csörgetjük, rázogtatjuk, mutogatjuk, míg a kívánt hatást el nem érjük. Csak az első stá-

diumban használható, később, ha már közepesen picces a társaság, ahol mindezt műveljük, még kérnek is a lábköröm-gyulladás elleni lila tablettákból.

2. Jelenésem van a főnöknel.

Ezt szomorúan jelentsük be, lógó orral. Tudjátok, hogy van, nem lehetek a színe elé, ha pofájába lehetek egy fél barackot. A határfok jobb, ha ígéretet teszünk, hogy a kihallgatás után leisszuk magunkat a sárga földig.

3. A barátom nem szereti...

Sokértelműen, sokat sejtetően hangszólózzuk. Gyakran nézzünk az óránkra, majd kis idő múlva távozzunk. Pikáns arcot vagy a intunk búcsút. A megértés nem marad el.

Rossz: A feleségem nem szereti...

4. Fusiznom kell!

Rossz: Dolgoznom kell! Mint említettem, az efféle ötletek „bedobása” csak az első fázisban használható. A második, esetleg a

negyedik körnél más trükkhöz folyamodjunk.

Az egészségünkre felkiáltáskor szánkoz visszük a poharat, és ivás nélkül letesszük. Majd egy óvatlan pillanatban kicseréljük a szomszéd üres poharával. Poharunkat teli hagyva letesszük, és eltávozzunk valami ürüggyel. Nyugodjunk meg, visszatérünk poharunkat üresen fogjuk találni.

Vizet lehet csempészni a pálinkáspohárba. Sajnos, csak átlátszó itók esetében válik be. A kockázat nagy! Lebukás esetén ugyanis bepótolatják az elmulasztott köröket.

Nem törekedtem teljességre. Csak néhány ötletet - módszert egyiket sem neveztem - gyűjtöttem csokorba. Esetleg, ha akadna vállalkozó, aki elméletileg is feldolgozna a témát, mondjuk ilyen címmel adhatna kéziratos kiadványt: Kezdő antialkoholisták kézikönyve.

Addig is, míg a könyv elkészül: Egységünk..., szóval, óvjuk egészségünket.

Péntek Imre

Párás idő

Várható időjárás ma estig: Folytatódik a túlnyomóan borult, párás idő. Számottevő csapadék még nem lesz. A Dunátólon megélnék a déli, délnyugati szél. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz 2 mínusz 3 fok között.

A lottó nyerőszámai:

14, 45, 53, 65, 89

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a Budapesten megtartott 51. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki: 14, 45, 53, 65, 89.

Ellentét

— Nálunk most állandóan veszekedés van...
— Miért?
— Anyám azt akarja, hogy legyen belőlem valami.
— Na és?
— Apám viszont azt akarja, hogy csináljak valamit.

Szövetkezeti fiatalok továbbképzése

A szövetkezeti fiatalokat érintő gazdasági, társadalmi és politikai kérdésekről tartott továbbképzést a Csongrád megyei MESZÖV december 20-án és 21-én az ÁFESZ-ek Ifjúsági Bizottsági elnökeinek, titkárainak. Kulcsár Péter, a megyei KISZ-bizottság titkára a KISZ IX. kongresszusán meghatározott további tenni-

Gyász-közlemények

cember 27-én 15 órakor lesz a Dugonics-temető ravatalozójából. A gyászoló család és eltarója. 21 308

Fájó szívvel tudatjuk, hogy drága jó édesanyja, nagymamánk, ÖZV. TÓTH ISTVÁNNE Boldizsár Teréz hamvait 1977. december 23-án 14 órakor az Alsóvárosi temető ravatalozójából helyezték örök nyugalomra. A gyászoló család - Remény u. 7., Vörös ács u. 10/A. 21 513

Köszönetet mondok mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek, munkatársaknak, akik szeretettel jertem, JUHÁSZ JÓZSEF temetésén megjelentek, részvétükkel és virágokkal mely fájdalommat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége - Gép u. 3. 21 501

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak és munkatársaknak, akik felejtetetlen halottunk, ÖZV. HEGEDŰS JÁNOSNE temetésén megjelentek, részvétükkel és virágokkal mely fájdalommat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család - Tápai u. 26. 21 503

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak és munkatársaknak, akik felejtetetlen halottunk, GASKÓ BELÁNE Szűcs Jullanna búcsúztatásán megjelentek, részvétükkel és virágokkal mely fájdalommat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család - Bocsai u. 7. 21 505

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, a Szegedi Ikarus Vállalat dolgozóinak, akik felejtetetlen halottunk, SIBOCCZI ERZSÉBET temetésén megjelentek, részvétükkel és virágokkal mely fájdalommat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család - Kereszt u. 10. 21 507

Propagandista Új folyóirat

Az MSZMP KB agitációs és propagandaosztálya új folyóiratként jelentette meg gazdag tartalommal a Propagandista című kiadványát, amely kéthavonként jelentkező lap. Kiadja és terjeszti a Kossuth Könyvkiadó, illetve a pártbizottságok és alapszervezetek útján kerül forgalomba, elsősorban a propagandisták számára.

Az első számban Győri Imre, az MSZMP KB titkára írt beköszöntőt, hangsúlyozva egy új folyóirat-felkészítést, amelynek célja, hivatása pártunk politikájának, ideológiai munkájának szolgálata. Közli a lap az Elnöki

Tanács által az idén kitüntetett propagandisták névsorát, akik hosszú időn át magas színvonalon végeztek oktató-nevelő munkát. A folyóirat első számában szerzőként szerepel Vonsik Gyula, Voss Henrik, Lipkovich Károly, Wirth Ádám, Kovács László, Bartha Lajos, Trászló László, Miskolczi Miklós, Fácányi Ödön.

A lap első száma egyben program is, hogy szerkesztősége milyen elképzeléseket akar megvalósítani, hozzájárva azonban: olvasói mondják el véleményüket, igényüket arról, hogy mit várnak a „Propagandista”-tól.

Köztéri karácsonyfák a megyében

Csongrád megye egyes városiban már szinte hagyomány, hogy a karácsonyi ünnepekre fenyőfát állítanak a legforgalmasabb útvonalakon, a köztéren, s ezt a szokást némely községben is átvették.

Hódmezővásárhely centrumában, a Kossuth téren a városi KISZ-bizottság és a helyi úttörőnkétség kezdeményezésére terebélyes fenyőt helyeztek el több várlalatt fiataljainak összefogásával. A Dél-magyarországi Áramszolgáltató Vállalat KISZ-eseinek feladata volt az ünnep szimbólumának megfelelő kivilágítása, a színes égők felszerelése.

Makón a város legszebb terén, a különleges építésű csipkeházak előtt látható most is, mint a korábbi években egy óriás fenyő, aranyához illő nagy méretű díszekkel, tele aggatva jelképes ajándékokkal. A fa hangulatosan díszíti Makó főutcáját és egyben a romániai határátkelő helyhez vezető nemzetközi útvonalnak e szakaszát.

Kistelek nagyközségben az áruháza előtti téren, a budapesti főútvonal mentén már napok óta gyönyörködhetnek a helybeliek és az arra járó átutazók az izléesen dekorált fenyőfában.

Középkori külsőben

Csaknem 600 éve kapta városi rangját a kis thüringiai település, Schleusingen Középkori utcái, palotái a hajdani kőfaragóművészet remekei. A műemlék városka megőrzéséért sokan fogtak össze. Történészek, műemlékvédelmi szakemberek hosszú távú tervet dolgoztak ki a város rekonstrukciójára, s a Steingasse házáit ennek alapján már renoválták. A pasztel színű palota homlokzata szébbnél szébb faragványakkal idézi az ódon hangulatot.

Célul tűzték ki a műemlékházak belső modernizálását is. Ebben a rendkívül költséges feladatban osztozik a város lakóival az a 11 község is, amely Schleusingen körül úgynevezett településszövetséget alkot. Ezek:

DEL-MAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja Főszerkesztő: F. NAGY ISTVÁN Főszerkesztő-helyettes: SZ. SIMON ISTVÁN Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. - Telefon: 12-633 Felelős kiadó: KOVÁCS LÁSZLÓ A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 23. Nyomdaigargató: DOBÓ JÓZSEF Terjeszti a Magyar Posta Előfizethető minden postahivatalban és a kézbesítőknél Előfizetési díj egy hónapra: 200 Ft - Index: 25 053 ISSN: 0132-025 X